

NGAY TAY

NĂM THỨ TƯ — THỦ
BÃY 14 OCTOBRE 1939.
SỐ 183 — GIÁ 0\$10.
TÒA SOẠN VÀ TRÌSỰ:
80, ĐƯỜNG QUÂN
THÀNH - GIÁY NÓI 874

LÝ TOÉT — Nay sa-mạc chờ lão nghe mày...

LUÔNG NGHI BỒ THẬN

LE HUY PHACH

Trong số 100 người đàn ông, ở thế kỷ này, thì có đến 90 người có các bệnh ở thận. Bởi thận : đau lưng, mờ mắt, ủ tai, rít đầu, tiêu tiện vàng, tinh khí loãng... Hoặc sinh ra mộng-tinh, di-tinh, hoạt tình, liệt dương... Hoặc những người vì thủ dâm mà sinh ra tức ngực, hay đánh trống ngực, di-tinh, mộng-tinh... Hoặc những người sau khi khỏi bệnh phong tình vì uống phải nhiều thứ thuốc công phật làm hại thận khi mà sinh ra đau lưng như bể, ủ tai, chảy nước mắt, hoa mắt, rụng tóc, ướt quai dầu... Có các bệnh kẽ trên đều dùng « Luồng nghị bồ thận » số 20 của Lê-huy-Phách các bệnh khỏi hết — sinh khí cố tình, khỏi bại thận, khỏi di tinh, khỏi mộng tinh, khỏi hoạt tình, khỏi bệnh liệt dương, chắc như vậy ! Luồng nghị bồ thận số 20 của Lê-huy-Phách là một thứ thuốc bồ thận hay nhất ở xứ này. Giá 1p 00 một hộp.

Đàn bà bắt điều kinh

Dùng thuốc Lê-huy-Phách hay nhất

ĐIỀU KINH CHỦNG NGỌC số 80 giá 1p 50. Các bà có bệnh bắt điều kinh, khi lên tháng, khi xuống tháng, huyết ra lím đen, có khi ra khí hư nữa. Trong người bần thần mỏi mệt, kém ăn, ít ngủ, hoa mắt, ủ tai, đau bụng khi hành kinh... dùng thuốc Điều kinh chung ngọc số 80 của Lê-huy-Phách, kiob nguyệt điều hòa, tốt cho sự sinh dục, mau có thai nghén.

ĐIỀU KINH BỒ HUYẾT số 21 giá 1p 00 — Các cô kinh hành sai rèo, tháng có, tháng không, da vàng, quầng mắt thâm, người nhọc mệt, dùng Điều kinh bồ huyết số 21 giá 1p 00, kinh hành đúng hẹn, da dẻ hồng hào, khỏe mạnh luôn luôn, tăng thêm vẻ đẹp.

Thanh niên cứu khò hoàn

Trị tận gốc các bệnh Lậu !

Một thứ thuốc lậu hoàn toàn linh nghiệm, bay hơn hết khỏi các thứ thuốc Tây, Tau, Ta, đã có bán từ xưa ở xứ này. Thuốc này có đặc tính chữa các bệnh Lậu : không cứ là kinh niêm hay mới mắc, tức buốt hay ra mù, bệnh Lậu phải lại hay phải nhiều lần, bệnh Lậu có nhiều biến chứng nguy hiểm, bệnh Lậu & đàn ông, đàn bà hay đàn bà có thai đều dùng Thanh Niên Cứu Khò Hoàn số 70, giá 1p 20, dùng được nhiều ngày, khỏi tuyệt nọc các bệnh Lậu. Thứ thuốc Thanh niên cứu khò hoàn này hiệu nghiệm phi thường. Các ngài hãy hỏi những người đã dùng qua rồi sẽ biết.

Nhà thuốc LE HUY PHACH

18 Boulevard Gia-Long (phố Hàng Giò) — Hanoi

Khắp các tỉnh : Trung, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-mèn đâu đâu cũng đều có đại lý bán đủ các thứ thuốc của nhà thuốc Lê-huy-Phách

JOB CIGARETTES
IMPORTÉES D'ALGER
SOCIÉTÉ JOB ALGER
MAGASIN DÉPOSÉE
JOB
CIGARETTES
MAGASIN DÉPOSÉE

ĐÓI ĐỎ (HAVANE) 0\$.12
thêm thuế phòng thủ 0\$.01

ĐÓI XANH 0\$.07
thêm thuế phòng thủ 0\$.005

TUYỀN BUON TẠI
XƯ "AN - DÊ - RI"

Quần áo dệt CéCé có đủ các hạng

Chemisette — Maillot de bain — Pull-over.
Gilet croisé — Gilet dame — Blouson.
Veston — Slip — Mi-bas sport — Bas
Scout — Chandail — Combinaison enfant.

Mua buôn, xin hỏi hàng dệt

Cu Chung
100, Rue du Coton
HANOI

CON CHIM

PHÒNG TÍCH

THUỐC HAY NÓI TIẾNG KHẮP ĐÔNG-DƯƠNG
GIẤY KHEN RẤT NHIỀU, CẢM ƠN THẬT LÂM

Khi đây hơi, khi tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng vỗ bịch bịch. Khi ăn uống rồi thì bay q (q hơi hoặc q chưa). Thường khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng nồi hòn, khi đau lưng, đau ran trên vai. Người thường mệt mỏi, buồn bã chán tay, bị lúi năm sác da vàng, da bụng đầy. Còn nhiều chứng không kể xiết.

Một lần thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay

Lieu một bận uống Op.25

Lieu hai bận uống Op.45.

VU-DINH-TAN Ân tú kinh tiên năm 1926 — 178 bis Lachtray, Haiphong
Đại lý phân hành toàn tỉnh HANOI: AN-HÀ 13 Hàng Mã (Cuivre) — Hanoi
Đại lý: Phát hành khắp Đông-duong: NAM-TÂN 100 phố Bonnal — Haiphong

Có linh 100 Đại-ly khắp Hanoi và khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc-kỳ, Cao-Mèn và Lào có treo cái biển tròn

NÓI BẰNG MẮT

... dùng sáp ARANCIL chẽ theo cách tối tân, không có thỉ cốt-mê-tich nào sinh kip. Dùng sáp ARANCIL, mắt nhòi có vẻ dịu dàng, khả ái, mà đậm đà, có duyên cảm người sâu xa. ARANCIL là một thứ sáp đánh dẽ, bền dũ lán, tha hồ cười, khóc, khôn; ngại gì và không làm cay mắt. ARANCIL có 9 màu tối tân và một thứ « ARANCIL-INCOLOR » nuôi lông mi, làm cho giải đayem về thiên nhiên. Bán quảng cáo khắp mọi nơi trong ba tháng: một hộp giá là Op.60. Hàng lịch sự, có gương và bàn chải: 1p 80 một hộp.

Đại-ly độc quyền khắp Đông-Dương:

COMPTOIR COMMERCIAL 59, phố Hàng Gai — HANOI
HAIPHONG: Có bán ở hiệu ĐÔNG-QUANG 48, Bd. Amiral Courbet

Vi trùng nào nguy hiểm nhất?

Bệnh Lâu, Giang-Mai, Ha-Cam đều có những giống trùng rất độc, làm hại thể chất (Mộng, di-linh, đau lưng, đau xương, rứt gân, Lở loét, v. v...) và nguy cả tính thắn. Nọc độc làm di lụy đến nỗi giòng. Chỉ có:

ĐỨC - THỌ - ĐƯỜNG

131, ROUTE DE HUÉ - HANOI

Tử phượng pháp chữa bệnh cho đến cách chế thuốc là cam đoan chữa được khỏi rút nọc. Thuốc lâu Op.60, Giang-mai Op.70, Ha-cam Op.30 một hộp, uống mỗi ngày.

Có đại lý ở các tỉnh,

Mách giúp

MỘI GIA ĐÌNH NÊN BÈ Ý ! KHI HƯỚU SỰ KHỎI RỐI TRĨ !

Mùa hè năm nay khí trời rất nóng bức, bệnh « Cảm nhiệt » phát sinh rất mãnh liệt, hiện đã làm cho lâm người thiệt mạng rõ. Vậy trong gia đình, nếu có người bị bệnh « Cảm nhiệt » sinh hòn mè, làm kích, Ban. Trái, nhức đầu v.v..., hãy nhớ tìm cho được thuốc « BẮC-ÁI TRẦN CHÂU TÂN » thôi bệnh trong 15 phút, lành bệnh trong 48 giờ, không nói neua.

Nhà hảo tâm muốn cứu giúp đồng bào lao khổ về bệnh « Đau mắt » nên gửi thư và 3 cát cỏ dán thơ, chặng tôi sẽ gửi tặng thuốc « Nhăn được » trị giá 50 bệnh nhân.

BẮC-ÁI

100 Bd Tông-đốc-phương — CHOLON

Ông ý sỹ Nguyễn-hồng-Chau ở Mỹ-luông Nam-

kỳ, viết thư cho chúng tôi hay...

Ông có một bà chị sinh dẽ rất khó mồi lừa sah thi cả nhà phải lo sợ. Ông đã dùng hết tài lực để trị cho chị nhưng rất cuộc ông phải chịu bó tay, ngờ là chị ông mắc phải chứng bệnh nan y.

Lần này chị ông có thai, ông mua thuốc Đường-thai, hiệu Nhanh-Mai cho chị ông dùng. Kết quả ba hộp Đường-thai, làm cho ông lá lùng. Nó đem cho già dinh ông biết bao nhiêu sự vui mừng, vì lần này chị ông sinh mau le, dễ dàng một cách không ngờ. Không kịp kêu xe chở đi nhà thương thi người chị đã sanh rồi, không đau đớn rên la như mấy lần trước. Ông mừng quá viết thư khen tặng thuốc Đường-thai hiệu Nhanh-mai.

Thuốc Đường-thai có bán khắp nơi, giá 1p.00 một hộp.

CHI NHÁNH PHÁT HÀNH NHÀ THUỐC

Nhanh - Mai

Tonkin — 11, Rue des Caisses — Hanoi

ĐẠI-LÝ: Haiphong: Mai-linh, Văn-tân, Quảng-vạn-Thành Paul Doumer. Hà-Đông: Nguyễn-vạn-Hiền 27 Bd République. Khâm-Thiên: Đức-Thịnh. Viêt-trí: Vạn-Lợi, Mỹ-Lợi, Đức-sinh-Thành, Đức-thái-Thành rue Việt-Lợi. Laokay: Quảng-đức-Xương 47 Cam-đường (Cốc-lếu). Sơn-tâng: Nguyễn Tuệ 12 Amiral Courbet. Tong: Đại-Chương en face du Marché Sơn-lộc... Khắp Đông-Pháp đều đâu cũng có bán ở nơi nào cheo biển Nhanh-Mai.

Rõ sẹo, lồi lõm, lang, son, vết thâm sùa hết bằng điện hay thuốc 2p.00, 3p.00 mỗi hộp.

Răng trắng, vú nở tròn đẹp mài, da trắng mịn tươi, thân thề đều dặn, uốn tóc, ruộm tóc, bằng điện rất đẹp.

Massage électrique soa nắn điện

Lam-cho da tươi, di nắng không bắt đèn, đánh kem phấn nhiều không hư hại da, không sinh ra tàn nhang giám mà, mụn săn trên mặt được, da không khô bạc, lỗ chân lông không doang, nhở trắng đẹp da. Soa nắn điện ích lợi cho da nhiều lắm. Giá từ 2p.00 trở lên.

Mlle Etienne Hà chuyên-nghiệp khoa trang điện, Mỹ và Anh giúp các bạn rất vừa ý.

— CHỈ DÙM LÀM ĐẸP — Cách trang điểm, cách chọn màu phấn cho hợp, thoa cho mott, và cách tự ý làm massage (soa nắn) tay cho người thêm đẹp theo lối Mỹ, soa nắn mặt và người. Giúp cho đang di dẹp và thân thề son săn sinh tươi, v. v...

AMY - VIEN AMY

FONDÉE EN 1926

26, Phố Hàng Than — Hanoi

Viện sửa đẹp người bằng điện và thuốc

khai-trương trước nhất tại xứ Đông-pháp

CÁC MÁY ĐIỆN ÁU MỸ TÓ SỬA CHÂN TAY, MẶT
MINH (corps), VÚ CHO ĐẸP HOÀN TOÀN. GIÁ RẺ

SOINS DE BEAUTÉ ANGLAIS & AMÉRICAINS

Massage, Maquillage & Manucure Modernes Élégants

CƯỜNG SƠ

Ô Người

Bắc-giang — Tên Nghi làm nghề thiến lợn, nghi bỗ ghẹo vợ mình, dè phảng ngay bỗ ra thiến. Bị án khổ sai chung thân, anh ta hối, nghĩ: nếu biết việc soay thế này, hắn thiến ngay bỗ từ trước khi sinh hắn, thì đâu có cái sự hắn thiến bỗ ngày nay.

Hải - dương — Lý - Trưởng Thuận ở Vinh-bảo không được làng cho ăn thêm sỏi thịt phàn — vì ông lý chưa khao. Giận thân lấy bát đập vào đầu nầm lăn ra để ăn vạ vây.

Hanoi — Tân và Ninh, hai tên đại bẹp, giả làm Tây bẹp một người Tầu, rồi lại giả làm Tầu để bẹp một người Tây. Bẹp được cả. Lúc bị bắt, hai tên ấy nhất định giả là không phải chúng, nhưng người bắt chúng không phải thám tử giả, nên chúng vẫn bị bắt thật như thường.

Hanoi — Một cô dâu già 80 tuổi kiện người coi đèn Cà Công lừa Tô-sư có Đèn đã giọn đèn di nơi khác. Bị đòi hỏi, người thủ lự khai: cô dâu phải khám vé sinh là vì nhà thờ Tô động. Động vì không được sạch sẽ. Cắt đèn lại chỗ khác vé sinh hơn, chắc cô dâu không bị sờ vé sinh soi mói nữa.

của Tô Tử

Chiến tranh đù các mặt

T ửng ngày có chiến tranh, lẽ tự nhiên là ở các mặt trận, quân Đức một bên, quân Pháp, Anh, Ba Lan một bên, đã có những trận kịch liệt, súng nổ không ngớt, người chết như rạ.

Nhưng không phải chỉ có những cuộc đại chiến ấy là kịch liệt.

Có những cuộc chiến đấu khác kín đáo hơn, nhưng kịch liệt cũng không kém. Thứ nhất là những cuộc chiến đấu của sở do thám hai bên: âm thầm,

lặng lẽ, nhưng rất là ghê gớm. Những tay giáo điệp thi nhau trộ tài, cõi trộm lấy những điều bí mật về quân cơ của bên địch. Rồi đến chiến tranh về tuyên truyền. Nào Anh ném hàng triệu truyền đơn xuống địa phận Đức, nào Đức dùng vò tuyên điện nói tiếng Anh cho người Anh nghe để làm ngã lòng dân bên đối phương, nào cả hai bên phai người di du thuyết ở các nước trung lập để mong họ về phe mình. Lại còn cuộc chiến tranh về kinh tế: hai bên đều mưu kiếm đủ nguyên liệu cho mình và chặn đường lấy nguyên liệu của bên địch.

Bấy nhiêu cuộc chiến đấu ác liệt huyền rất lớn, nhưng rất lặng lẽ.

Trái lại, có lối chiến đấu mới, ầm ỹ hơn nhiều: đó là những cuộc đấu khâu. Họ Hít hót hét ở nghị viện Đức sau khi đã nuốt trôi Ba-lan; ông ta hùng hổ đòi lấy hòa bình và nhan tiệp đòi lấy cả thuộc địa nữa.

Các lối chiến đấu khác thì không nói làm gì, chứ lối chiến đấu này thì dân Annam ta có thể đương được. Nhất là các bà lâm mồm lâm miệng thi có thể cầm đầu trong đạo quân cầm tú ấy được.

Tôn cờ
Ở một làng kia, đầy những thuần phong mỹ tục, trong tỉnh Đông, gần đây có việc làng.

Có việc làng, nghĩa là có tế đình, có cờ có trống, có áo thụng mới lấy trong hòm ra, còn nguyên nếp trên bộ quần áo lông của cụ lỵ, ông xã, có những cuộc vác chén gỗ, vác mâm bồng đi riệu trước ban thờ thần hoàng, và điều cần nhất, có xôi thịt và rượu.

Ché chén xong, theo một cái phong tục đẹp đẽ nhất, và cõi cũng đẽ nhất, các cụ bàn đến việc chia phao.

Việc quan trọng, vì là sự biểu hiệu cho linh hồn tồn cõi, như quốc hồn và quốc túy vậy.

Mà cũng là việc lôi thôi.

Nguyên lý trưởng làng ấy mới ra làm việc và chưa khao vọng gì. Đó là một cái tội lớn đối với nguồn mỹ tục và nhất là đối với dạ dày của các ông làng. Vì vậy nên dân làng bàn tán hăng hái, nhất quyết không tha được cái tội lây trời ấy, và định cắt phần biếu hành vân, là phần biếu thêm riêng cho lý trưởng.

Lý Thuận, ông Lý bị cắt mất phao, lấy thế làm uất ức và xấu hổ. Thôi còn gì là thề diện một ông Lý, ông ta ngồi thế. Ông lý phải là một ông lý, nghĩa là phải gãi tai trước mặt quan, sợ sợ hãi hãi, bầm hầm bao bão, nhưng lại phải co phần biếu riêng, được ngồi chiếu trên và đánh chén bì ti. Nay mất một cái quyền hạn của

mình đi, khi nào lại cứu được. Lý Thuận tức quá, bèn gây sự cãi vã và sán vào đánh lý trưởng cựu Nguyễn-vân-Lai mà lý Thuận cho là tay địch thủ. Nhưng lý Thuận bị cắn không đánh được. Tức thì giờ mưu kế cõi ra, vò lấy bát đập vào trán cho máu chảy be bét rồi nằm áo vạ. Nhưng đó là theo lời phe ly trưởng cựu, chứ lý Thuận thi nhất định cãi rằng bọn này đánh mình bị thương.

Dẫu sao, cũng là một cuộc chiến đấu kịch liệt, mà các báo thông tin ở đây cho là một cuộc đại chiến.

TAI RAP MAJESTIC

9 giờ sáng chủ nhật 15 Octobre 1939

BUỔI CHIẾU BÓNG ĐÁC BIỆT
GIÚP QUÝ ĐOÀN ÁNH SÁNG

SYMPHONIE INACHEVÉE

Một phim mà ai nấy hằng ao ước được xem lại, nhất lần nay lại là một phim mới nói tiếng Pháp, chứ không phải thích-chứ như trước.

GIÁ HẠ HƠN NGÀY THƯỞNG TỪ 20 ĐẾN 115.1, LAI

CỘN BIỂU TỪ 1 ĐẾN 3 VÉ TOMBOLA ÁNH SÁNG
Chỉ còn rất ít vé, các ngài cần mua ngay kẻo hết.
Đoàn-sở Ánh Sáng số 28 phố Richard và các người vào quảng cáo
điều đường đều có bán.

Và là một cuộc đại chiến rất có ý nghĩa. Vì lý Thuận cũng như phe phản đối, đánh nhau cũng đều vì một nguyên tắc: bảo tồn lấy cõi tuc, nghĩa là những di hương của đời cõi sơ: lý Thuận bênh vực lấy việc biểu phản hành vân, bọn lý Lai bênh vực cho việc khao vọng, ai cũng là cá mẹ một lứa cá, cũng đáng ghi tên vào công trạng vào bia đá... hay bia miệng hết.

Tin tức... mình

KÈM lát này thật là cũng lầm tin tức... mình.

Đối với Đức thì tin tức... mình lại là việc Nga vào chiếm mất một phần ba nước Ba Lan và bắt những nước ở ven bờ Baltic phải phụ thuộc mình.

Đây là trên trường quốc tế.
Trong nước cũng lầm tin tức... mình như vậy.

NHỮNG VIỆC CHÍNH TRONG TUẦN LỄ

Au châu chiến tranh — Trước nghị viện Đức Hitler đã đề nghị tái giám binh bị và lập một hội nghị quốc tế để giải quyết các vấn đề, song yêu cầu liệt quốc phải nhận việc hành động của mình ở Đông và Trung Áo. Ông đòi khôi phục lại nước Ba Lan bằng cách để cho hai nước Đức-Nga tự giải quyết lấy vấn đề ấy và ngoài việc đòi lại các thuộc địa, ông không yêu xách gì thêm nữa.

Theo dư luận, Anh-Pháp khó lòng nhận được lời đề nghị giảng hòa của Đức, song cũng đề ý xem xét cẩn thận.

Nga và Thổ-nhĩ-kỳ đương điều định lập một hiệp ước nhưng việc tiến hành rất khó khăn vì hiện Thổ đương thân thiện với Pháp-Anh.

Tình hình Nhật, Đức thêm khó khăn, đại sứ ở Đức phải gọi về nước. Nhật tuyên bố không thi hành hiệp ước bài cộng nữa.

Trên mặt trận Pháp-Đức, tối nay chưa có trận nào lớn vì Đức vẫn giữ thế thủ. Tình thế này bất lợi cho Đức nên Đức đang sửa soạn một cuộc công kích lớn.

Trung Nhật chiến tranh — Nhật nói đã lấy được Trung Sơn là thị trấn của huyện Trung Sơn ở vịnh Quảng Châu. Trái lại Tàu lấy lại được nhiều nơi trọng yếu ở phía bắc Hồ-nam. Trong tình này Nhật phải chống với 42 sư đoàn quân Tàu, song 14 sư đoàn đã bị tử giệt (Tin Nhật).

Tưởng giới Thạch đã nhận chức tỉnh trưởng tỉnh Tứ Xuyên thay cho nguyên tỉnh trưởng tỉnh này ra đầu quân.

Có tin đồn Nga yêu cầu đặt tổng đại doanh cộng sản Tàu ở Văn nam, song Tàu cản chính tin này.

Anh và Nhật định sắp mở lại cuộc đàm

Thí dụ như đối với ông phó viên trưởng Nguyễn Văn Lộ, cái tin ông bị mất chức phó viên trưởng vì đã bị can án.

Hay là đối với người biếu kỳ, cái tin ông Tham Lam được cử thay một viên chánh lục bộ người Pháp ở Thái Bình. Ai đời có cái tên là Lam lại dám làm tham biện bao giờ!

Song còn nhiều tin không biết nên lấy làm tức mình hay là lấy làm vui. Thí dụ như tin sắp sửa đặt ra một hội đồng để xét và định giá cho thuê nhà. Tin ấy, tức mình vì nó ra hơi chậm, lúc giá nhà đã bắt đầu hạ, nhưng mừng thì cũng còn có thể mừng, vì chậm mà có còn hơn là không. Cho nên, nghe tin này, những người đi ở thuê đành khóa cửa miếng và cười nở miếng như thế này:

nữa, khi được tin rằng ông trưởng ban và nhiều hộ viên của Hội đồng xét giá thực phẩm ngồi ý muốn bài hội đồng ấy đi.

Hoàng-Bạo

phán về việc Thiên-Tân. Người ta mong cuộc đàm phán này chỉ ở trong phạm vi khu vực địa phương, chứ không có những điều yêu cầu ức bách về nhiều vấn đề như trước nữa.

Việc dân biểu Bắc-kỳ năm nay không bao lại ban trị sự.

Ông phó viên trưởng Nguyễn Văn Lộ bị một tháng tù ác treo vì bị ông Hà cầm ký kiện về tội ăn cắp sô sánh và định tổng tiền nên đã bị bãi chức viên.

Hội đồng định giá thuê nhà sắp thành lập. Hội sê định thê lê về giá tiền thuê nhà trong lúc tình thế khó khăn này.

Một ban giúp đỡ binh lính sẽ lập ở Hà nội và khắp các tỉnh Bắc-kỳ, tại tòa sứ, để thu nhận tang vật của mọi người bắt cứ Pháp-Nam bay ngoại quốc. Tiền hoặc đồ dùng nhận được sẽ giúp binh lính Pháp, Nam ngài mặt trận bay gia đình các binh lính.

6 triệu đồng giấy 1, 2 và 5 hào, đã phát hành để dão tiền trong lúc khan hiếm. Giấy bạc nhỏ này chỉ tiêu trong thời kỳ Âu châu có chiến tranh, sau khi định chiến trong một năm, giấy ấy sẽ phải thu hồi.

Những hàng hóa Đức gửi sang Đông-dương, đều bị chính phủ tịch thu song về những hàng hóa đã trả tiền rồi thì người mua được chính phủ hoàn tiền lại.

Các binh lính tòng ngũ ở thuộc địa hoặc ở Pháp đều được gửi thư không phải dán tem. (Lời báo cáo của sở Bưu điện).

(Xem tiếp trang 16)

L.T. bão con — Từ rãy lao cẩm mày không được nói ngang nghe chưa?

CON L.T. — Thế bố thử nói dọc cho con nghe xem nào.

CÂU CHUYỆN hàng tuần

SAU mấy tháng rực rịch có cuộc Âu chiến và sau một tháng chiến tranh, ta có thể tóm tắt tình hình Âu-châu trong thời gian đây như sau này:

Hai nước Anh, Pháp nhìn thấy rõ cái chí thôn tính đe dọa chủ Âu-châu của Hitler, bèn kết liễu với các nước dân chủ để đối phó lại. Một khối dân chủ sẽ thành lập, trong đó có Anh, Pháp, Nga và Thổ, và sẽ đương đầu với khối độc tài Đức, Ý.

Nhưng Nga lại nhìn tương lai bằng một con mắt khác, bằng một con mắt ngờ vực.

tique (Estonie, Lettonie, Lituanie, và có lẽ cả Finlande).

Thế là Staline vẫn theo đuổi công cuộc lòn lao của Pierre le Grand. Và trong có vài tuần lễ đã lặng lẽ làm lại gần xong một bản bản chương trình của Pierre le Grand bị hủy sau trận 1914, trong khi các trước thù của Nga đương háng hái bắn chém nhau ở bên trời tây: Mở cửa sổ ra biển Baltic.

Còn một phần bản chương trình của Pierre le Grand thì hiện giờ Nga đương dục địch thi hành: là tiến xuống phía tây-nam, tiến xuống bán đảo Balkans. Ngày xưa Pierre le Grand có mục đích ngắn cản quân Thổ-nhĩ-kỳ. Ngày nay thì Staline hẳn chỉ muốn ngắn cản Hitler.

Hitler ký hiệp ước với Staline là chỉ nghĩ đến chiếm Ba Lan mà không nghĩ đến các nước Balles và bán đảo Balkans. Vì thế nay thấy Nga hành trường thế lực một cách quá mau chóng, Đức đám hoảng. Có lẽ đó là cái cớ chính Đức muốn cầu hòa với Anh, Pháp. Một đoạn trong bài diễn văn Hitler vừa đọc hơi đe dọa khéo sỹ của nhà độc tài: là đoạn Hitler dọa sẽ đe dọa hòa tan mươi triệu dân Nhật-nhĩ-man.

Câu dọa của Hitler không lấy gì làm quá đáng.

Hitler tuyên bố sẽ không có ngày 11 Novembre Nhưng có lẽ vẫn ngóng ngót sự sẽ có ngày 10 Octobre.

Khái-Hưng

SƠ PHẬN CÁC tác phẩm văn chương

HÙNG TÀ thường vẫn hay nói đứa rằng nhà văn nọ xuất bản được một tác phẩm chỉ bán được ba quyền : vợ mua một quyền, bạn thân mua một quyền, còn một quyền thì chính nhà văn mua.

Nhà văn nào trong tình cảnh ấy thì cũng đáng buồn thực. Chỉ còn mỗi một cớ an ủi là sự hoan nghênh của hậu thế. (Nếu tác phẩm đó có giá trị, cố nhiên). Nhưng biện lách bây giờ thì không ai biết tác phẩm đó hay bay dở, và chính sự không định ấy là nguồn gốc của những điều tự an ủi. Nhà văn có thể nghĩ và sầu lòng nghĩ như thế lắm — rằng thiên hạ không si biếu ta, nhất là những nhà phê bình đã chê trách tác phẩm của ta, và hậu thế sẽ báo thù cho ta những sự bất công ấy.

Thật nhiều ý nghĩa khi chúng ta nghĩ rằng phần nhiều các tác phẩm mà người ta công nhận là có giá trị bây giờ, lúc mới ra đời đều gặp sự lạnh đạm của người đọc, và điều này mới phiền cho tác giả hơn, bị những lời chế riệu của các nhà phê bình.

Trong cuốn « Theo đuôi thi ca » của Desmond Flower, có trích đăng nhiều thư từ của các văn sĩ Anh nổi tiếng, chỉ rõ sự hâm kinh của các thi sĩ đối với những lời phê bình, và cũng có trích đăng cả những lời phê bình ấy.

Bài thơ bất hủ *Endymion* của thi sĩ John Keats — bài thơ có nhiều câu hay nhất của tiếng Anh, — lúc xuất bản được nhà phê bình của báo *Quarterly Review* bình phẩm thế này :

« Tác giả ấy (chỉ J. Keats) ăn cắp văn của ông Hunt (một nhà báo và thi sĩ có tiếng), nhưng mà lại biếm hơn, cũng gần gai góc như thế, dài giòng hơn hai lần, và mười lần khó chịu và vô lý hơn kiêu mẫn ».

Còn *Féailles d'Herbes*, tác phẩm giờ nổi tiếng của Walt Whitman : « Bốc ra những hơi khó ngửi, tầm

thường và giải giật, đồng phân »... ấy là một vài câu phim binh mà bài đó đã gọi lên ; Whitman, làm ở một bộ, bị ông thượng thư đuổi chỉ vì cái hoạt động thi sĩ ấy. Tuy vậy, ông ta cũng không lấy làm phiền lòng, và sống đến năm bảy mươi ba tuổi, trái với J. Keats ; nhà thi sĩ này chết năm 26 tuổi, và theo ý mọi người, thì ông ấy chết sớm bởi buồn về những lời phê bình bất công của các nhà phê bình.

Như vậy càng cảm động hơn khi chúng ta đọc một bức thư của Flower, trong đó ta thấy thi sĩ hết sức cuống lại với sự chẳng may và giữ thái độ điềm tĩnh.

« Sự khen hay chê chỉ có một ảnh hưởng nhất thời đối với người có một tâm tính yêu cái đẹp dù trong sách đề tự minh là một nhà phê bình nghiêm ngặt đối với những tác phẩm của mình. Sự phê bình của tôi đối với văn tôi đã làm cho tôi đau đớn, bằng mấy những lời phê bình mà các trại bút các báo đã viết. Và, một đăng khác, khi nào tôi biết tôi đã thành công được việc gì, không có một lời khen nào có thể cho tôi được cái sung sướng mà sự tự biết cái gì đẹp đã đem lại cho tôi ».

Nếu ta muốn biết ảnh hưởng đối với Keats của những lời phê bình bất công, ta hãy đọc một đoạn thư của Shelley viết cho ông chủ báo *Quarterly Review* :

« Anh Keats khốn khổ đã bị đặt vào một tình hình ghê gớm bởi bài tường thuật ấy, viết ra, tôi chắc thế, không phải với cái ý gây nên những kết quả mà tuy vậy bài đó đã làm ra : ấy là đầu độc cả đời hắn và làm nảy ra một bệnh mà Keats it có cơ qua khỏi. Theo như người ta vừa mới viết cho tôi, những triệu chứng mới phát ra giống như bệnh điên, và người ta đã khó nhọc mới ngăn được Keats không tự tử... »

Sau hết, tôi muốn chung ra một cái thư mà Charlotte Brontë, chị cả trong ba chị em thiên tài Brontë đã

SẮP CÓ BẢN

Khi chiếc yếm rơi xuống

TIỀU THUYẾT của TRƯƠNG - TƯỞU

Sách đã được chính phủ duyệt y.

Sách in đẹp — Bìa có vẽ, in litho 7 màu — Giá 0p.20 một cuốn
(có thể gửi trả bằng tem, cước phí thêm 0p.21 một cuốn)

MINH - PHƯƠNG xuất bản

Các nhà Tông-dai-lý phát hành :

Toàn xứ Bắc-kỳ : M. TÔ VĂN ĐỨC, LIBRAIRIE CENTRALE

110, Rue du Pont en Bois, Hanoi

Toàn xứ Trung-kỳ : M. LÊ THÀNH TUẤN 119, Rue Gia-Long, Huế

Nam-kỳ, Ai-lao, Cao-mèn :

Xin giao thiệp thẳng với nhà
Xuất bản MINH PHƯƠNG, 15 A, Cité Văn Tân, HanoiSách này không gửi bán các đại-lý chậm trả tiền. Ở xa ai muốn mua xin gửi
thêm 0p.21 cước bão dám. Ai muốn hỏi thêm điều gì nhó gửi 0p.06 tem để trả lời.

HẠT san

Oan hay không oan ?

Báo Dân số 71, trong truyện
« Trong nhà điện » :Không để Dũng nói hết câu, Thành
đã ngắt :— Dũng không nên nghĩ, dù sao
Dũng cũng là bạn thân của Thành.
Mà biết đâu Dũng đã bị oan.Tù trước đến nay Dũng vẫn tưởng
ngoài mình ra, thì không ai là không
bảo chính Dũng là thủ phạm, không
ngờ đến nay nghe Thành nói...Thì có nhiều ! còn ngờ gì nữa !
Vì Thành nói : « Mà biết đâu Dũng
đã bị oan ». Nghĩa là Thành bảo
Dũng không bị oan một tí nào, và
chính Dũng là thủ phạm.

Cái máy nói

Cũng trong truyện ấy :

Sang sướng có người hiều minh,
Dũng kéo Thành cùng ngồi rồi như
nốt cái máy nói, chàng kẽ lè...Người ấy có hiều minh đâu mà
sang sướng !Vậy, Dũng là một cái « máy nói »
là đáng đời lắm. Nhưng người lên
giây cho máy nói thì hẳn là tác
giả.Tiếng dàn hay
tiếng máy ?

Văn trong bài ấy :

Thành lè mě vác ghế vải từ buồng
minh lên đặt cạnh buồng mác cuối
« boong »...Đang say xưa cùng cảnh vật, bỗng
một tiếng dàn dương cầm theo gió
bay tới lúc bỗng khi trầm...Thôi thế thi dịch là tiếng gõ
máy rồi, nhất tiếng ấy lại lúc bỗng
khi trầm.

Tài tử

Văn truyện ấy :

Tiếng dàn mỗi lúc thêm uyên
chuyên đến nỗi Thành đang nằm
phải vùng dậy lên bước tới. Chàng
hết sức ngạc nhiên khi thấy Phạm
Dũng... đang mải miết ôm dàn cố
nảy ra những tiếng thật ma hồn...Độc giả cũng hết sức ngạc nhiên
vì thấy tài tử Phạm Dũng ôm dàn
dương cầm mà gầy ? Không trách
những tiếng dàn ma mồ hôi là phải

Thi sĩ

V. B. số 949 trong bài « Tình hình
tốt đẹp của Haiphong ».Có một điều đáng phân nán là khi
ông Bái lên diễn đàn trong hội quán
tiếng trống lồng vang vi vút.Tường tiếng trống gi cõng đến
« tom » hay « thùng » hay « thịch »
là cùng, chứ sao lại vi vu được.
Chứng cái trống muôn có giọng thơ
mà nếu không phải cái trống thi
cô lè chính là tác giả bài tường
thuật.

HÀN ĐẠI SAN

TÔI DAY DÓ

THẮNG BÉ NHÀ TÔI NHƯ THẾ NÀO...

TRUYỆN VUI Ý-ĐẠI-LỢI

THẾ-LƯU dịch

Lugli Ducatelli, tác giả bài văn vui dưới đây, là một nhà trào phúng trứ danh, giữ một địa vị trọng yếu, đại biểu cho một lối hài văn đặc biệt trong văn chương nước Ý hồi mấy chục năm trước đây. Người ta coi ông là vị huyền trưởng trong cái lối hài hước ý đại lợi hiện thời.

Trong láng báo, ông được nồng tiếng vì một nhân vật ông cho ra đời: nhân vật đó, cũng như lý Toết ở bên ta và nhất là như anh chàng Le Bonif của La Foucauldère, nhà viết báo trú denh ở Pháp, ông đặt tên cho là Oronzo (Oronzo E. Marginali). Đó là một người thường dân hay bán ngang nói bướng, đối việc đời có những ý kiến khác thường. Dưới tên nhân vật này và do miệng của hắn, nhà trào phúng hàng tuần dâng lên báo để phê bình thời sự, bàn bạc về đời văn chương, mĩ thuật và chính trị ở Italia, và như thế theo một giọng chất phác ngộ nghĩnh nhưng thực ra chưa chất nhũng ý chua cay.

Tác phẩm của Lucatelli, ngoài những bài đăng báo, toàn là những truyện ngắn và tiểu thuyết vui như: « Hai thắng ngốc nói như thế đấy » — « Vai trò của chân cá công » — « Tôi dại thắng bé nhà tôi như thế nào » Bài dưới đây là một bài trong cuốn sách sau cùng đó.

ÁC ông các bà chủ vị
nên biết rằng, về
cách giáo dục thắng
nhai con của tôi,
không bao giờ tôi
lắng bô một điều cõi yếu này, lă
nết tốt, cũng tựa như toán pháp :
phải chứng thực bằng những thi
đu-thiết thực chứ không phải bằng
những lý thuyết suông.

Các ngài tìm cách dạy cho một
đứa bé hiểu rằng 4 với 4 là 8, bảo
một cách mơ hồ. Các ngài phải
mất công đến một tuần lễ vén vẹn,
thế rồi, sau hồi đó, khi các ngài hỏi
đứa bé :

— 4 với 4 là bao nhiêu ? — Nó sẽ
trả lời : — vua Nã-phá-luân đê
nhất ?

Trái lại, nếu các ngài bảo nó : —
bổn cái bánh ngọt và bổn cái bánh
ngot nữa thì được bao nhiêu ? —
Tác khắc nó trả lời : — tám cái
bánh ngọt. Rồi các ngài có giết
chết ngay nó tại trận thi cứ giết
chứ nó không chịu bỏ mắt lấy một
cái nào.

Về tình nết cũng đúng như thế.
Phải lấy việc đời mà ghép thành.
Cho nên, một buổi tối đẹp kia,
tôi gọi thẳng con của tôi và bảo :
— mày phải nhớ kỹ rằng, theo như
lời một danh phàm đã nói, thiên
thần bắn mèo, sự thực, ấy là lượt
bao trên mặt, lượt phủ miệng rõ.
Bởi thế mày phải nói thực với hết
thẩy mọi người, nói thẳng vào mặt
người ta, rồi sau dù xảy ra chuyện
lỗi thời đến đâu cũng mặc. Người
lương thiện chỉ nói một lời. Mày
cái lại rằng chính vì thế mà không
bao giờ người ta nghe cái lời đó ư ?
Nói vậy thì không có nghĩa lý gì
hết.

Thắng bé đáp : — thưa bô vâng
ạ ! — lấy sách vở, si mũi vào tẩm
mùi gió và đến nhà trường.

Đến bữa cơm trưa, ôi ! già ngài
mà trông thấy thắng bé.

Thật là một cõi động vân cho nhã
Tát-va-công-ty, mang đủ thứ mẫu
bảng của công ty trên đầu. Các
ngài không thể tưởng tượng được
những bướu, những vết bầm tim,
những vết bầu vே ở trên mặt, trên
gáy đứa bé con ! Tôi hỏi nó rằng :

— Con ơi, sao lại có cái bộ binh
phục người Mỹ ở ngoại quốc (1) thế
kia.

Nó trả lời :

— Đó là lỗi của bố đấy, bố !
— Con nói cho bố biết đứa nào
đám động đến con thế ?

— Thưa bô (nó bảo tôi vậy) con
đã làm theo đúng như lời bố dặn
con. Con nói thực với mọi người.

Kiên tâm, gắng hỏi mãi thắng bé
mời đem các chuyện xảy ra cho
nó thử thực với tôi.

4) Ý nói thân hình tiêu tụy của thắng
bé.

GRANDE EXPOSITION

de tissus Anglais dernier cri pour

HIVER 1939

chez LEMUR

14. RUE DES CUIRS - HANOI

L'homme difficile y trouvera
sûrement son choix

NGẦN NGO'

Ta tiếc theo sau những đóa hồng,
Những nàng con gái sớm phai bóng,
Những cô háy hằng còn dài lám,
Xô đuổi tình yêu, vội lấy chồng.

Ta đã tim thăm những năm mồ.
Vô tình chôn giữa trái tim thơ,
Vô hình ôm ấp bao di tích
Của những tình thương bị hưng hờ..

Giờ lạnh rồi đây ! sếp nhớ nhung !
Sương the láng đảng bạc cây lung ;
Từng nhà mở cửa lượng tư nắng,
Sáp sửa lòng ta đê lạnh lung.

Mùa các năm rực sắc đã già.
Chim hồng, chim phượng với chim nga
Đôi cùng chim thủy đi đâu mất.—
Ôi ! phượng bao giờ lại nở hoa !

Xuân Diệu

Cái chính = Bài « Chết » của Huy Cận có câu :
Thân có đôi chờ lúc ngủ một mình,
nhà in xếp nhầm chữ « đôi » ra chữ « đọi ».

Ông thầy hỏi :

— Bài làm thế này là ghi rõ lý gì ?
Thắng con tôi thưa :
— Nghĩa là cái ông mua hàng kia
bảo nhà hàng ; — thế ra anh, anh
cho việc buôn bán là thế đấy ? Tôi
đến mua vải của anh mà anh lại
tưởng tôi đến chơi trò đố ngỗng
với anh đấy hẵn ?

Thầy giáo — Con nõn nà là em
đấy, anh học trò tội nghiệp của tôi
ơi !

Thắng con tôi — Bầm thây giáo,
chinh thây là ngỗng thì có, mà tất
cả học trò của thầy cũng ngỗng
nốt.

— Bố ! chát ! bố !

Thành thử đội xếp phải đến thực
và chỉ hiểu chút nõa là có trận đỗ
mếu như chơi.

Sau đó một lúc, đến lượt thày
đay văn chương vào đọc đầu bài.

Bài luận — Thắng Cuội phạm một
tội nói dối rất nặng, sự hối hận
làm nó xuất đêm không ngủ được.
Sáng dậy, nó viết thư cho mẹ nó
để xin lỗi mẹ nó.

Thắng con tội liền viết :

Bài lâm — Thưa thày giáo, xem đó
đủ hiểu thày không biết rõ thắng
Cuội mấy ! Trước hết, it khỉ thắng
Cuội chỉ nói dối có một bận. Thường
thường trong một lúc mà nó nói
dối hằng giây hẳng số nõa kia !
Sau nõa, khi nó đã nói dối như đó
rồi nó cứ ngủ lên trên làm như đó
là những phần thường !

Người ta giáng cho thắng bé một
zéro về toán pháp và một con ! về
văn chương.

(Xem tiếp trang 18)

ĐE P

TIỂU THUYẾT của KHAI HƯNG

(Tiếp theo) (1)

IX

DÈM dã khuya, Nam còn đứng tựa lan can, nhìn qua cây trúc đào ra phía công Cảnh vật lờ mờ dưới ánh trăng gợi trong lòng chàng một mối buồn vô cớ. Thỉnh thoảng ngầm trăng chàng lại thấy buồn như thế không phải cái buồn dùi dàng, đầy thơ của nhiều bạn chàng, nhưng cái buồn khó chịu, căm kinh, cái buồn chán nản của người mong đợi đã hẫu thất vọng không biết làm việc gì cho qua thời giờ buồn rầu.

Chàng muôn ngù cho quên đi, quên cái gì, chàng cũng không biết rõ. Nhưng chàng tinh quá. Vào giường nằm hàng giờ nghĩ vơ vẩn, thì còn khóc gấp mấy dừng, đi vơ vẩn, hay làm việc gì vơ vẩn. Làm việc vơ vẩn, đã có nhiều đêm chàng thức suối sáng để làm việc vơ vẩn. Chẳng ra việc gì, cũng chẳng rõ làm việc gì. Vẽ kín đặc từng trang giấy những hình dung quen quen, rồi vò nát vứt đi. Hay huý hoá phác họa một kiều quảng cáo cho một nhà buôn trưởng tượng, cho một thứ rượu, một hàng thuốc lá, hoặc một tiệm khiêu vũ. Và nếu chàng tìm ra được một ý ngộ nghĩnh, tinh nghịch, thì chàng cười lè lè và có khi quên cả buồn nản.

Lần này Nam cũng nhớ đến làm việc. Má chàng lại có việc để làm: những bức tranh lụa mà chàng còn

bỏ giờ và thường hay vẽ về đêm khuya. Chàng liền vào phòng.

Giữa lúc ấy chàng nhá tròng thấy bức tranh bán thân với khuôn mặt trai soan và con mắt sắc sảo của Kim, cô kiều mẫu. Chàng cũng không rõ có điều gì bức túc với Kim, nhưng chợt nhìn hình nàng, lòng chàng như vụt sôi lên sùng sục. Bất giác hai tay chàng nắm lại. Giả gần đây có con dao, thi có lẽ chàng đã cầm dao rách ngang giữa mặt người trong tranh. Nhưng liếc quanh một vòng không thấy có vật gì có thể dùng để phá phách được, chàng đành dựt cái khung vải ném lên mặt tủ sách. Rồi ra bàn vẽ ngồi om đầu suy nghĩ...

Chàng thấy mình vô lý, và cố bình tĩnh để tìm xem sao bỗng dung minh lại vô lý như thế. Chàng nghĩ ngay đến cái dạ dày. Nhiều lần vì sự tiêu hóa khó khăn mà chàng đã trở nên mất lương tri. Nhưng lần này thì chàng chắc chắn rằng không phải vì cái dạ dày: Bữa chiều nay chàng chỉ ăn sơ sài có mấy món rau và đậu.

Aub em bạn chàng vẫn ngờ rằng chàng mắc bệnh thần kinh. Và có lúc chàng cũng tin thế, tuy chàng đi khám bệnh, thầy thuốc thấy các cơ quan trong mình chàng đều lành mạnh. Chàng lo lắng nghĩ thầm: « May mắn chưa lập gia đình, chứ tính nết này mà ở cùng với một người vợ... » Chàng không dám nghĩ tiếp vì chợt nhớ tới Lan và hiện tai Do

thói quen, ý nghĩ kia đã lảng vắng trong tâm trí chàng, ý nghĩ mà xưa nay chàng vẫn có, mỗi khi chàng tự ghét, tự trách mình, hay trái lại, tự hào về cái đời độc thân của mình, cái đời tự do, không phiền nhiễu ai, không ai phiền nhiễu mình, cái đời nghệ sĩ như mấy người bạn chàng thường tự cao tự đại hành diện với bọn người sống yên ổn trong một gia đình đầy lạc thú tầm thường, tầm thường theo ý họ.

Bất giác chàng mỉm cười tự nhủ: « Chắc chúng nó câu với mình lắm, và buồn lắm, khi nhận được giấy báo hỉ của mình! » Và tự nhiên chàng cũng hơi buồn. Sau khi chàng cưới vợ, cánh «độc thân» của chàng sẽ chỉ còn có Nguyên và Đức. Mới đầu năm nay ba người còn vui cưới báo nhau: « Chúng nó xoàng cả. Chứ bọn mình thì dám chắc không bao giờ chịu phá giới, chịu rời bỏ cái đời trinh tiết... cái đời tu hành... »

Nam bén lén cười gượng: « Thời thế cũng xong! Đè Đức cũng bắt chước lấy vợ như mình. Nó là con mồi, tội nghiệp! » Biết bao lần bà mẹ bạn đã đem chuyện riêng ra than thở với Nam: Bà góa chồng, được mỗi một mụn con, thế mà bà bảo thế nào, có khi khóc lóc nữa, Đức vẫn bướng bỉnh không chịu vâng theo, tuy năm nay Đức đã ngoài ba mươi tuổi. Rồi bà khàn khỗi nhờ Nam, giọng bà tha thiết và van lơn: « Em nó yêu anh lắm, anh có khuyen em giúp tôi ». Nam nhận lời, nhưng trong lòng chàng mỉm cười thầm.

Nguyên thì không phải là con mồi. Mà Nam cũng chẳng rõ gia đình Nguyên ở đâu và tình cảnh ra sao. Có người bạn bảo chàng rằng Nguyên đã có vợ và hình như có cả con nữa, nhưng Nam vẫn tin ở lời Nguyên mà cho nhập bọn « trai to », cũng như người ta đã đe Nguyên vào làng nghệ sĩ. Sự thực, đó là một nhà văn chưa từng viết văn, một nhà báo chưa từng viết báo, một họa sĩ chưa vẽ một bức tranh sơn, tranh lụa nào, và sau hết, một giáo sư không có học trò vì chưa dạy qua một trường nào. Nhưng hình như đó là một nhà văn có tài, một nhà báo có kiến, một họa sĩ tương lai và một giáo sư đầy tâm huyết.

Trước khi cầm bút viết văn, và vẽ tranh Nguyên mới bắt đầu phê

bình. Không phải viết bài phê bình, — vì nếu thế Nguyên đã là một văn sĩ thực thụ — nhưng phê bình bằng lời nói trong câu chuyện với anh em mà thôi. Nam quên biết Nguyên trong một bữa tiệc ở khách sạn đã hơn bốn năm nay. Tối hôm ấy, Nguyên bàn cãi và nói chuyện có duyên quá khiến Nam đếm lòng quyến luyến ngay.

Nay nghĩ đến Nguyên và cái giá đình bí mật của bạn, Nam không sao giữ được tức cười. Trước giờ, Nam vẫn không tin những lời đồn về Nguyên. Nhưng nay chàng cho rằng có thể như thế lắm. Hoặc Nguyên nói dối chưa vợ để hỏng chiếm lấy những tấm lòng tươi trẻ và dễ tin. Hoặc vợ Nguyên quê mùa mà Nguyên giấu giếm không muốn giới thiệu với anh em. Hoặc vợ Nguyên có nét xấu gì đó nên Nguyên bỏ lửng. Điều dự đoán sau cùng thực không lấy gì làm lạ lắm. Biết đâu vợ Nguyên lại không có thói ghen bong gió và quá lăng loàn thô bỉ.

Ý nghĩ ấy khiến Nam lo lắng, buồn phiền. Chàng như vừa chợt tỉnh ngộ: Lan cũng có tình hay ghen. Cái cảnh tượng sáng nay lại như hiện ra trước mắt chàng. Chàng trông thấy rõ hơn trước cái vẻ mặt lãnh đậm, bất bình của Lan, khi đứng đối diện Kim, người kiều mẫu. Chàng nhớ lại cái cười lặng lẽ và những câu nói mát mẻ của Lan. « Gái nhảy, phải không anh? ... Thị cũng thế ». Lại những câu vò lý nữa. Lan mà chàng biết có thông minh, có học thức, và nhất là chàng tưởng co chút khiếu về hội họa. Lan đã nói với chàng câu vò lý này: « Nam không nghĩ ra mà vẽ được? Cứ phải có người kiều mẫu? » Buổi sáng chàng chỉ thấy câu nói ngộ nghĩnh, nhưng bây giờ chàng thấy nó ngu ngốc, nếu không hẳn học.

Nam bỗng bật cười. Chàng thấy chàng cũng hả hê từ chiêu tối đến giờ. Hắn học vô cớ. Thi ra cái cớ ngầm ngầm của sự gắt gỏng, buồn phiền, chán nản, chính ở đó, hay là ra cũng một phần lớn ở đó gây ra, nhóm lên bởi những lời nói ghen tịc của Lan.

Khi đã hiểu rõ nguyên nhân sự bức bối khó chịu của mình, Nam thấy như cất hồn được cái sức nặng đè trĩu trên lòng. Chàng trả nén

(1) Xem N. N. số 169-170 171-172-173
174-175-176-177.

TRÔNG CÙM

MẶT TRỜI VÀ CÁC HÀNH TINH

NẾU thí dụ mặt trời là một khái tròn lón một thước đường kính và nặng một tấn thì chia vệ tinh chính của Mặt trời sẽ lớn và nặng : Thủy tinh (*Mercure*) : 3 ly, 0,2 lạng ; Kim tinh (*Vénus*) : 1 phân, 3 lạng ; Trái đất : 1 phân, 3 lạng ; Hỏa tinh (*Mars*) : 5 ly, 0,3 lạng ; Mộc tinh (*Jupiter*) : 10 phân, 1 cân ; Thủ tinh (*Saturne*) : 9 phân, 300 lạng ; Thiên vương tinh (*Uranus*) : 4 phân, 50 lạng ; Hải vương tinh (*Neptune*) : 4 phân, 50 lạng ; *Pluton* : 1 phân, 3 lạng.

Vẫn theo kích thước thí dụ trên Thủy tinh sẽ cách xa Mặt trời 40 thước, Kim tinh 70 thước, Trái đất 100 thước, Hỏa tinh 1500 thước, Mộc tinh 500 thước, Thủ tinh 1000 thước, Thiên-vương tinh 2000 thước, Hải-vương tinh 2500 thước, *Pluton* 4 000 thước.

Nhờ có cách thí dụ ấy, ta sẽ có một ý kiến khá đúng về sự bé nhỏ của các hành tinh và khoảng không gian chịu ảnh hưởng của Mặt trời.

Cứ theo những khoảng cách xa Mặt trời của chín hành tinh trên thì cũng dễ xét ra rằng sự sinh hoạt ở Thủy tinh không thể có được, vì ở đấy nóng quá ; sự sinh hoạt ở Mộc tinh, Thủ tinh, Thiên vương tinh, Hải vương tinh và *Pluton* cũng không thể có, vì ở đấy lạnh quá ;

— Bác Lý đấy phải không?
— Phải... Tại sao bác biết?
— Tôi vì tôi người thấy mũi... rượu và mũi... thịt.

các sinh vật tựa như người ta chỉ có thể có ở Kim tinh và Hỏa tinh, vì khoảng cách xa Mặt trời của các hành tinh này thích hợp cho cuộc sinh hoạt.

Khí hậu ở trên các hành tinh ấy (trừ Trái đất) ra sao ?

THỦY TINH (*Mercure*) — Đó là một hành tinh gần Mặt trời hơn hết : 58 triệu cây số. Hành tinh ấy vòng chung quanh Mặt trời, nhưng bao giờ cũng chỉ hướng có một phía về Mặt trời ! Như thế một mặt nóng trên 200 độ, còn mặt kia thì lạnh dưới 200 độ dưới zéro. Người ta sẽ chết cháy ở một phía và chết rét ở một phía.

KIM TINH (*Vénus*=*Sao hỏm*=*sao mai*) — Hành tinh này ở vào giữa khoảng Thủy tinh và Trái đất, (cách Trái đất 42 triệu cây số). Hành tinh ấy hình như có đúng theo khuôn khổ của Trái đất, it ra về phương diện kích thước và trọng lượng. Trái lại dân ở Kim tinh chịu nóng gấp hai chúng ta. Cứ theo lý thuyết, họ phải sống trong một bầu không khí nóng tới 85 độ. Nhưng chung quanh Kim tinh đều có bao phủ một lớp mây dày, mây ấy tắt che chỗ cho mặt đất rất tốt.

Ấy cũng chính cái lớp mây dày ấy đã cản trở chúng ta, tới nay, trông thấu rõ vị hành tinh đó. Song dù sao, Kim tinh cũng có một lớp không khí, và nếu những miền nhiệt đới nóng quá, thì trái lại những miền ôn đới và hàn đới phải có một khí hậu giống khí hậu của chúng ta.

Người ta đoán một cách có lý rằng mặt đất Kim-tinh có dãy những rừng cây rậm rạp, mọc trong sự tối tăm âm thấp, chẳng khác nào những rừng hoang của ta. Giáo sư Paul Condorcet không lưỡng lự cho Kim-tinh thực là một chị em của Trái đất và tuyên bố rằng Kim-tinh có lẽ là vì hành-tinh độc nhất mà những sinh vật bậc trên có thể sống được ở đấy.

HỎA-TINH (*Mars*). — Xa mặt trời hơn chúng ta, lẽ tất nhiên là hành tinh ấy lạnh hơn trái đất. Giữa trưa

có lẽ nóng 10 độ, nhưng nửa đêm lạnh tới 70 độ dưới zéro.. Tuy thế không có lý gì bảo rằng người ở Hỏa-tinh (nếu có) đã không phát minh ra những cách thích dụng để chống lại cái rét ban đêm.

Dù sao, cứ theo nhà thiên-văo học trứ danh Moreux thì tính chất Hỏa tinh ở vào giữa khoảng Trái đất và Mặt trăng ; và những hình tích chúng ta nhận thấy ở xa kia có lẽ chỉ là biểu hiện của một cuộc sinh hoạt sắp tàn. Bằng một cách rất thông thấu, sự lạnh rét đang dẫn những dân Hỏa tinh cuối cùng đến cái chết.

MỘC TINH (*Jupiter*). — Mộc tinh lớn hơn Trái đất 1.340 lần. Nhưng trọng lượng kém Trái đất nhiều, vì nếu có thể để Mộc tinh lén trên đĩa một cái cân thì trên đĩa kia chỉ đe 310 Trái đất cũng đủ cho cân thăng bằng. Vậy hành tinh ấy hình như toàn là chất hơi, cũng tựa như Mặt trời, mà trọng lượng cũng gần đúng như thế.

Có lẽ Mộc tinh tắt chưa được lâu. Người ta đoán rằng ở trên mặt, những chất quặng nửa đặc, nửa lỏng, nồi ở trên một cái biển lửa. Hành tinh ấy một ngày kia có thể ở được không ? Có lẽ không, vì khi trên mặt hành tinh ấy rắn lại, thì Mặt trời của chúng ta đậm súc nóng đi nhiều lắm ! Sau khi đã nóng quá, Mộc tinh sẽ lạnh quá. Dù sao, nếu sự sinh hoạt có thể này nở ở đây thì cũng chẳng thọ được lâu.

THỦ TINH (*Saturne*). — Hành tinh này còn sài nóng hơn Mộc tinh. Đó là một khói chất hơi rất nóng. Khi lửa ở phía trong đốt cháy và ngoài vỏ rắn lại thì Mặt trời chỉ còn giữ lại được ở trên mặt hành tinh ấy 176 độ dưới zéro. Vậy không thể ở được.

THIÊN-VƯƠNG-TINH (*Uranus*), **HẢI - VƯƠNG - TINH** (*Neptune*), **PLUTON**. — Ba hành tinh này xa Mặt trời quá nên nhiệt độ chỉ có thể rất thấp (200 độ dưới không và hơn nữa). Vậy cả ba đều không thể ở được, cho dù ngoài có một lớp vỏ dù rắn.

(Je sais tout)
M. dịch

NGÀY NAY NỘI C

T S V P, Hiệp Lạc. — 1/1 Bối với mảng giáo háo còn trẻ, mà không muốn gì bằng chữ thắc, thi nên gọi sao cho phù hợp ?

— Tùy từng trường hợp : nếu ông giáo háo còn trẻ, mà không muốn gì bằng chữ thắc, thi nên gọi sao cho phù hợp ?

2) Các thiếu nữ mà ta quen không thân lắm, ta nên gọi là « cô » hay là « chị » ? (Trường hợp mà cả hai người cái đó 18 hay 19 tuổi).

— Tiếng « chị » có vẻ thân mật đậm đà hơn. Vậy nên dùng tiếng ấy gọi các chị em bạn thân cùng tuổi với mình.

Gó Ngán Giang, Hanoi. — 1/1 Cõng thi hành chính sách độc đáo, sự chân thành trai tài, nêu giầu lòng tự ái như thế có thể ở với nhau vĩnh viễn không ?

Vợ chồng muốn thuận hòa, tái phai kết nhường nhịn nhau. Người vợ bà giờ cũng nhin nhieu hon người chồng nhưng đó không phải là một cơ để người chồng độc đáo. Nếu già phai người chồng như thế, vợ nên ngọt言 và kiên nhẫn khuyên bảo; lòng tự ái quá đáng có khi là nguyên nhân của bao nhiêu sự chia rẽ. Khi người ta yêu, người ta dễ tha thứ.

2) Con riêng của vợ lẽ gọi vợ chồng người vợ cũ bằng gì. (Chỉ ở cung được, vì đã có

— Muôn gọi là gì cũng được, vì đã có

— Không như người ngoài rồi.

Hồng. — Hai người trai gái yêu nhau rất chân thành. Họ trao cho nhau cả tâm hồn lẫn xác thịt và đang đợi một đứa con. Vì già cỗi, đôi bên cha mẹ không chờ họ lâu nhau và còn tìm đủ cách chia rẽ họ. Nên xử trí ra sao ?

— Nên lấy nhau. Đó là phương pháp hay nhất vì phải lẽ nhất. Một khi tình yêu đã chấn thực, thì không ai ngăn cản nổi. Nhất là khi đã sắp có con. Hai bên cha mẹ dù không bằng lòng, nhưng cùn bênh ta n mà lập già đình một cách đường hoàng. Sau này thấy hạnh phúc của đời trẻ, chắc chắn cha mẹ cũng phải nghĩ lại.

Niu-toe, Ninh-binh. — Tại sao sinh bệnh lồng cạm ở mắt ? Bệnh ấy có lây không ? Nếu có, làm thế nào để giữ cho bệnh ấy khỏi lây sang người khác ? Chứa bệnh ấy phải làm sao ?

— Bệnh do là một thứ bệnh mắt rất nguy hiểm, hay lây, và đã làm cho nhiều người bị mù ở nước ta. Tiếng Pháp gọi là trachome. Vì có mọc mụn ở trong mi nên ta tưởng có lồng cạm. Có nhiều

Những điều

Muốn cho trong mình được khỏe mạnh, bệnh tật ít sinh, mau có con cái. Xin hãy dùng :

Thuốc SÂM NHUNG BÒ THẬN
vi thuốc này là một phương

Lỗng
hứng

LÀM TIỀN

(Tiếp theo)

Một đời làm tiền

Ôi! biết N., từ lúc hắn
còn chín mươi tuổi,
với tất cả các tính
anh hùng của một
đứa trẻ khôn sớm quá. Đáng lẽ
ý hơn cả, ở hắn, là cái đức tính
yêu tiền. Tôi đã từng thấy thằng
bé cắn cỗi ấy nghĩ được thật
nhều cách để kiếm tiền.

Trong túi hắn, ngoài những
hòn bi ve xanh đỏ, những đât cát
bần thiu, thường vẫn còn có một
cái gói nhỏ, trong đựng vô số tóc
bạc ngắn ngắn.

Hắn dã nhe mấy cái răng cửa
tô bằng răng người lớn, cười
hảo tôi:

— Hỗn động nghĩ học là em đi
nhò tóc sáu thuỷ cho các bà
quanh phố. Một trình mà những
bà mươi chiếc. Mãi mãi mấy
được một xu. Đến các bà ấy thùi
thiu ngủ, em nhò bùa cả tóc đen,
rồi lấy tóc bạc của em diễn vào.
Cho chồng...

Có lần, hắn dã lấy cả ảnh của
bố, của chị đem bán lấy một xu
một cái, sau khi dã không còn cái
tranh nào có thể bán được nữa.
Những trè khác lẩn thẩn mua về
đem cắt lấy nguyên rải mặt để
gián vào cặp sách cho đẹp, như
gián ảnh chè.

Rồi chị bắn lớn lên. Cách tiêu
tiền của N. cũng to tát thêm ra.

Nhiều anh dã dời vài đồng bạc
lấy một cái ảnh của chị hắn.
Nhiều anh dã mất thật nhiều tiền
để được đọc thư trả lời, cầm
động và ngày ngỏ, do tay hắn
thả ra mà hắn nói trả là của
chị. Có anh si tình, theo lời hẹn
trong thư giả mạo, đã đợi mưa
dung đợi hàng giờ trong vườn
hoa, một thiếu nữ hiện đã ngủ
rồi.

Nhưng, tôi vẫn còn kinh hãi
và tức giận đến cực điểm, khi
tôi chơi ngõi đến cách « làm tiền »
sau này của hắn:

Tai giờ qua. Nó đi sống cùm

PHÓNG SỰ NGẮN của TRỌNG-LANG

cõi, ghê lở trên ghế những lớp
sơ đẳng, rồi thoát ra khỏi đời
học sinh, sau mấy tháng ở lớp
nhi.

Sau mươi năm, giữa Hanoi, tôi
lại được gặp N. giữa vào một
chiếc xe đạp không chuông,
không hâm, mặc áo the và đội
mũ trắng. N. có vẻ một người
mặt thám, hay một người soái vé
cho: lú linh một cách chân nản.

Bộ răng trắng ồn ngày bé dã...
to bằng hai, và vẫn trắng ngao
ngèo trên một bộ mắt xám-xít
của một người lao-lực quá. Đôi
mắt dã úa-vàng; một cái gì dã
chết hẳn trong đó rồi.

Tôi đang như mừng, như tủi
trước một người còn rớt lại của
quãng đời cũ, dã đem lại cho tôi
tất-cả cái hương-vị mươi năm
qua.

Tôi ở đối mắt N., ánh lên một
tia sáng, lung phù-du và ủ rộp
quá. Một giọng lạnh-lành, hay là
nộp du-âm vang từ chỗ ngày xưa,
đến làm tan mát cái hùng khoái
nhất-thời của tôi:

— Chắc trong em già ton rồi,
bác nhỉ? Già còn là may lắm đó.
Một đời vất vả, và đại... gian
bùng như đời em, đáng lẽ phải
đem chôn di từ lâu rồi mới phải.
Cái giọng dô díu di:

— Bây giờ, họ gọi em là cậu
ký. Họ gọi thế, chứ_ibật ra, công
việc em làm, có dù cả « ký », cả
« thợ », cả « bồi ». Ấy là đời
công. Còn về đời tu, thì lung tung
lắm. Khoả thi cứ kè cưng khoả,
suốt thì xem ra cũng chẳng
sướng quái gì cả.

« Đây nhé: một lần bố chết,
« hương hỏa mà dài » mà ông lão
đã lại cho em, là một lũ mồm chí
biết ăn hại xong rồi nói phét láo.
Mười lần đòi chủ, và ngàn lần
lần đòi vợ.

N. cười một cách quái gở:

— Thoạt bước đầu di lấy vợ,
em rò ngay được một con bé
mặc vầy chuyên môn, vừa nghèo,
vừa bời không thể chịu được.
Không hiểu làm sao, em lại rò
phải nó? chắc em cứ tưởng là
nó có cửa chư gi, nhưng thật ra

nó chẳng có cóc gì cả. Ay là bà
vợ đầu tiên. Loạt vợ sau, thì toàn
là một giống vợ vớ-vẩn cả, ở Tông
ở Tiếc vân vân. Chúng nó, cũng
có dứa đẹp. Nhưng phần nhiều
đều có vốn liếng.

Tôi cười:

— Các me, chứ gi?

Hắn cong môi và rún vai, như
Tây:

— Đành rồi. Mà toàn là lính
hạng nhì cả. Đến một me bếp
cũng không có. Chúng em gặp
nhau ở bàn chẵn cạ. Sinh ư nghệ
rồi tử ư nghệ. Nghĩa là rồi lại
« lập kê » (plaquer : bỏ) nhau
cũng ngay ở đấy...

Chỗ này, tôi mới được thấy
cái tài « sống » của hắn, ứng
nghiệm theo từng trường hợp
một.

Hắn có vẻ giữ được cho khỏi
vui mừng quá đỗi.

— Tha bồ cho bác trương lên
mặt bão N. N nhé! Nhưng phải
dợi em nói nốt đã. Về cái đời
vất và khác của em kia!

Hắn bỗng ghé gần vào phía
tôi, khẽ nói:

« Nhưng mà xin thú thực, vì
bác dã như anh cả của em rồi.
Em chưa cơm bác ạ. Mà chết
cái lại chẳng còn một xu mốc
nữa cả.

Lẽ tất nhiên, tôi phải dãi « ông »
N. một bữa cơm, có gà quay với
ruou mai-quế-lộ.

Khi dã no say, ông ấy lại vòi
thuốc phiện nữa, rầm điệu cho
hết câu chuyện, ở tiệm cũng
được, nhưng nếu được ở nhà có
dầu thì càng hay lắm, theo lời
ông dã nè oái nói.

Tôi đưa N. vào tiệm, cho... đỡ
tốn.

Tôi tỏ ý khen N. tiêm thảo
lâm.

N. buồn đầu nhìn tôi:

— Em ít hút cái này lắm
Nhưng tiêm thì giỏi: hạt quý,
đen xép, liên thanh và kẹo rào
rào.—Tiêm là một nghệseccours
của em. Vì em dã nghĩ, nói dại
đò xuống sông, nếu uội ngày kia,
những anh « ngốc » chết không

còn mệt mống nào để em không
làm tiền được nữa, chỉ còn tro
lại một lũ nghiên keo-cú, lúc dò
em dành đi tiêm thuê vậy. Nhưng
mà, yếm thế vội làm gi? Đời có
bao giờ hết giống ngốc được?

Thế là hắn nói sang luôn đời
hắn, để cho rõ rệt những cái
ngốc của người khác.

Ba đoạn đường sống

— Đời em, nếu phải viết thành
chuyện, thì nhất định phải lấy
chữ « Làm tiền » làm nhan đề.

— Nó chia làm ba đoạn. Đoạn
thứ nhất, bác biết rồi đó. Mới
mươi tuổi đầu mà đã làm tiền
dù các khóe, kề thế cũng chúa
lầm dấy chứ. Em chót sinh trên
khoảng đất sỏi này, chúa ném
sông ở một nước vắng-mình, chắc
phải biết là giàu có ghê!

— Phản thứ hai. Cứ do cái khiếu
ngày bé của em, tất phải đoán
là em lớn lên phải làm đèn ngè
trùm cõi dầu, chúa nhà thòi, đại
bip, đại bom chử không kém.
Đoán thế là sai, vì em dã làm
kỳ thợ chửa xe đạp, làm cậu em
bồi sám.

— Làm cái bồi sám, nghĩa là em
đứng trông nom « ô-ten » cho
chú, một ông chủ Annam có một
cái lỗ lớn là: vừa làm chủ ô-ten
mà lại vừa là bố một cô con gái
đẹp.

— Biết bao nhiêu sứ đội sứ cai
tay dã từ công phu và tốn nhiều
tiền đút lót để em làm mối hộ với
con ông chủ.

— Rút cục cô con gái hờ và

VÔ-ĐỨC-DIỆN

KIẾN TRÚC SƯ

đẹp đó đi theo một ông dội tây. Còn em thì ông chủ cho về, để đi theo cái đời ba lăng cảng của em ở cửa khác.

« Thế là em đi, đi mãi, để thành một anh báu bàng cho một hảng ô-tô. Thôi thi « bougie » ô-tô, « vis platinée » đất tiên, mặc đầu tay đèn khâm, tha hồ em khuân đi khuân về.

« To thi rết vào dưới đệm xe, bé thi đút vào trong ống ở khung xe đẹp. Ai khám xe đẹp mà sợ.

« Làm làm thì sáng mắt ra, và em thấy một ngày em một cỏ rả vò cùng tận! Em muốn làm hơn một ông ký. Rút cục, một ngày kia em thành một anh chửa xe đẹp, trong một hiệu buôn lớn. chẳng phải vì lén voi xuống chó. Chỉ vì đổi một tí!

Ngày ba cái.

« Nghĩ cũng quái gở. Mình ngồi làm mà lúc nào cũng chỉ ốc trước óc sau, mắt ngang mắt dọc, muôn đút ngay vào túi cà cái nhà xe đẹp của ông chủ đây! »

« Một buổi trưa, em nán na ở lại muộn nghỉ cách « làm » chơi một cái gì đây. Thì em thấy một trùm chìa khóa rơi, lúng cúng ở thềm nhà. Chỉ còn một mảnh em trước trùm chìa khóa, cái tủ két cách rãnh bước, sục cảnh cửa với cái sự giàu vô cùng. Nhưng ai ở tù cho đây?

« Trưa hôm ấy, em nhặt cơm ở lại để canh thia khóa, chờ đến lúc ông chủ tới. Em trao thia khóa giả chủ, rồi xin phép ra phố mười phút để kiểm cái ăn, vì nhặt từ sáng đòi quá. Chủ soát lại tiền thấy đủ. Từ đấy tin em vô cùng.

« Em ra phố, nhân tiện mượn của sở một cái xe mới tinh, phỏng đi. Ra cửa sau, lại về cửa sau. Mọi người đều biết, nhân thế, em đã nghĩ được một mọt. Buổi chiều, tan sở. Xe đẹp của em, em cất kín vào một chỗ. Cái xe mới của hảng, em muộn ra về. Sáng hôm sau đi làm, em đến người không. Nhưng, lợi dụng trường hợp được chủ tin yêu, em đến trưa hơn mọi người, mà lại vào tối cửa hàng. May không gặp chủ. Dù có gặp, chủ nào lại nỡ mang một người mà hôm qua mình vừa mới khen là chăm chỉ, thật thà xong? Mười một giờ, ra về theo lối cửa sau cùng với mọi người, bằng xe đẹp riêng của em.

« Cái xe đẹp mượn, em không bao giờ giả sở.

« Thế là trót một chiếc.

« Cứ làm theo cách đó, có ngày em vớ tới vài ba chiếc. Em kẽ cũng khi tham quá! Nhưng em đã trót tin rằng em cốt yếu có ba khóm này lúc nào thi hành cũng trót trây: xe đẹp riêng của em phải sơn giống mọi xe của sở. Lúc ra về phải trùng trình

làm sao cho Tây đèn gác cửa phải giục mãi đến nỗi lúc em ra, nó còn đưa đơn hộ xe cho em ra như gió. Ai mà không nóng ruột về Nhất là anh Tây đèn, lại còn phải đóng cửa rồi mới được ngồi sau hết thảy mọi người. Ba là làm sao mà vào được cửa trước, chứ không vào lối thuyền.

Suy chép

« Xe đẹp « mượn » của sở, em đem bán bằng lối này: Ai muốn mua, em sẽ mua hộ, vì em mua thì được trừ mười phần trăm tiền. Co facture tử tế, và dù cả chữ ký của hảng Một lần, xe đẹp hơi hỏng, người mua của em đem lại sở nuo chửa, theo như lời hứa bảo-banh. Em cũng ở đây, cùng với ông chủ. Mỗi hỏi em loát ra như tắm. Chủ nó hỏi xem facture của người có xe. Chủ nabin di nhào lại, rồi hỏi em. Em

nên, khăn gói gió đưa, em lại ra đi... và gặp bác ở đây.

N. vờ làm ra bộ buồn lầm:

— Hai tháng nay rồi, vẫn siêng-cop như thường! Đề đợi xem đoạn đời thứ ba ra làm sao. Thế giới đang cãi nhau dữ. Thiên hạ xướng, em khờ. Thiên hạ khờ, phải đến lượt em xướng! Chẳng gi em cũng là một tháng « giặc ngày » trong thời bình...

Chúng tôi đã ra đến ngoài đường.

N. vẫn còn nói:

— Chuyện « làm tiền » này còn dài lắm. Kè không bao giờ hết được. Nhưng em cũng cứ cho bác biết một kết quả mà tự em đã gây nên: chị em vẫn còn sống bác à!

Không dè cho tôi nói, N. tiếp ngay:

— Văn chưa lấy chồng và đi chùa đã lâu rồi, không ai chịu

tưởng em chết ngất lạn dùng ra đấy được. Thì chủ đã giả lại facture, và tươi cười bảo em đem xe vào xưởng mà chửa ngay cho khách đỡ phải đợi... »

Tôi hỏi N. về chuyện facture có chữ ký.

N. cười :

— O đời có người nhìn mà vẽ giống được, thì tất phải có người nhìn mà viết giống được...

N. Kết câu :

— Làm ở sở ấy thêm em như chứng đe dâu dằng, và già ông chủ cũ được coi lại facture của em làm ra độ vài lần, tất có lần em sợ mà hóa điên lên mất, cho

tay chị em. Vì từ bé, chị em đã mang tiếng là lảng lơ, là dĩ trâm thằng, bà ai cũng thở từ, bà ai cũng cho ảnh. Chị có biết đâu rằng, chị em oan như Thị Kính...

N. đã nhảy lên chiếc xe đẹp không đèn, nghiến răng lại mà đạp. Tôi bùi ngùi nhìn theo, cảm thấy rằng N. sắp sửa dâm xe vào bất cứ một cái gì, như dề tự tú hay là ăn vụng người ta nữa đây?

... Trên quang đường ấm áp và thơm tho của ngày xưa, tôi trót dè dề N. đi qua, tanh-tưởi như một cỗ xe-lang.

(Còn nữa)

Trọng-Lang

Hạnh - phúc rung - rinh...

— Tôi chán nợ ắt làm. Trong chỗ vợ chồng đường như có điều bất mãn lạnh lung. Than ôi, tình duyên!

— Cậu ắt đáng ghét lắm. Tuổi chưa bao năm mà cám-rõm như ca bảy mươi. Than ôi, thà xuốn tim đâu nũa!

— Thuốc VẠN-BẢO là cưa-hỗp của tình yêu. Khi trước nêu ta đã biết dùng nó, thì đảm phà riêng hận, riêng sầu...

Thuốc VẠN-BẢO mạnh xấp xỉ lần thuốc bồ-thận cựu-truyền. Có thể cho đàn ông, có thứ cho đàn bà. Khi mua nên nói rõ.

1 hộp dùng 10 ngày 4.00
1 hiệp là 4 hộp 15p.

Tổng phát hành phía Bắc:

VĂN - HÓA

8, Rue des Cantonnais - Hanoi

Tổng phát hành phía Nam:

VỐ - ĐÌNH - DÂN

323, Rue des Marins - Cholon

DÀI-LÝ: Mai-Linh 60-62 Giáp
Đất Haiphong, Nguyễn - Văn - Đức,
11 Rue des Caisse-noi, Haï-nai

M
ba me
rẽ lẽ nǚ
bằng nǚ
thỏi : bả
chưa c
mới hìn

có mồi c
con, ai t

Của Lê Toản

Thính tai.

— Tôi đã dặn đi dặn lại rằng anh đừng nói lại với nhà tôi cái chuyện ấy mà anh lại còn nói.

— Quái, tôi chỉ nói thăm với chị ấy thôi, thế mà anh cũng nghe thấy, tựa thật.

Của X.X.X.B-

Công lý

QUAN TÔA. — Sát nhân giả lử, mày giết người, ta khép mày vào tội chết chém!

BỊ CÁO (või kêu) — Thế thi rỗi ông cũng sẽ bị khép vào tội chết chém vì ông kêu án giết tôi.

Của O.T.

Ở đâu?

— Nhà anh ở đâu?
— Nhà tôi ở dãy trước nhà anh Tý.

— Thế nhà anh Tý ở đâu?
— Rõ hỏi lần thẩn 1 ở dãy sau nhà tôi, chứ còn ở đâu nữa.

Của Văn Hồi, Hadong

Máu tham...

CÂU THAM B. mè một cỗ đồng trê ở đèn nọ. Câu thường hay lai lỏi để chuyện trò. Một hôm cậu đang tinh ư cùng cô thì mẹ tham vở được um lác lòi cậu về nhà, mắng:

— Tham thiếc gì mà cứ thắc cỗ đồng nào trê là lê la đến chuyện trò không sợ người ta cười cho à?

CÂU THAM — Thế mẹ không nghe người ta thường nói: « Món tham hẽ thay hơi đồng thì mè à ?

Của Trần Văn Huy

Sướng

— Tháng Tài học ở Huế, bảy giờ nó sướng như tiên.

— Nó chết đau mà sướng cái gì?
— Thế mới sướng, vì nó chết ở tông Hương và được chôn ở núi Ngự.

Của Dương Hoan, Hanoi

Bồ thận hoàn.

THẦY GIÁO. — Anh hăng kè cho tôi mang tiếng đi cùng với tiếng hoàn?

HỌC TRÒ (con chủ hiếu thuốc phong linh) — Thưa thầy, ta hoàn, liên hoàn, hoàn-toàn...

THẦY GIÁO. — Gi nua?

HỌC TRÒ. — ... Bồ-thận-hoàn a.

Thuyên mơ

CƠN XÃ XÉ (ngán thơ) — « Vâ mang theo cả một thuyên mơ »

XÃ XÉ. — Những cả một thuyên mơ, chắc chắn được nhau liên lâm mãi nhỉ!

Của Kic-Kech

Cái già tài.

HỘI BẢO LỐC. — Anh a. Tháng tôi mất để lại cho tôi đến sáu nghìn bảy

trăm đồng...

— !...

— ... đồng bạc nợ.

Con đau.

THẦY GIÁO. — Anh Liễn, sao thầy giáo vào anh không đứng dậy chào? Hãy ngược mặt lên thử nào?

— Thưa thầy, con đau chân..

— Láo. Anh đau chân sao có thể đi học được, mà có đứng dậy chào lại không?.. Hả?

— ..

— (khô chửu). Hãy trả lời mau lên! Anh cảm hả?

— (đau đớn) Thưa thầy con đau răng nên nói không được!

Của Cụu Thành (Hanoi)

U, đánh du

TÝ (sáu tuổi, học). U, đánh du; u, đánh du!

MF TÝ (trong nhà ra, mặt hầm hầm, mắng con) U đánh du bao giờ, hứ?

Của Lê Quận Phu nhân

Phạm thượng

LY TOÉT. — Phạm thượng là gì?

XÃ XÉ. — Là Cụ Thượng họ Phạm chứ còn là gì nữa!

của D. Thuỵ Bình

Một nghề (nói khoác)

— Ông cứ cố kiếm cho tôi một việc, làm gì tôi cũng bằng lòng.

— Việc sở giày thép, người ta mượn, không cần biết nhiều chū,

— Vâng.

— Nhưng ăn mặc phả sang, người phải khỏe mạnh và cần có nhiều nước oặt.

— Vâng, dù việc lao động tôi cũng làm nổi.

— Không phải làm lung khó nhọc đâu, chỉ chịu khó một tí là được việc.

Chủ kè cà chua nói hết khách đã hi vọng ra mặt và nóng ruột giục.

— Thế thưa ông làm việc gì a?

— Cứ ngay hai ba lìa cắp mìn đến treo ở sờ, rồi ra đứng dựa vào cột, ngửa mặt và le lưỡi ở chỗ bán tem, chờ khách mua tem xong, đưa tem vào lưỡi mình để dán thư..

LÚ muỗi bang Bạnh. — Tháng nhỏ dây mà, thèm vào mà đốt.

« Ngày Nay » nói chuyện

(Tiếp theo trang 11)

Nguyên như Cân. — 1.) Mua những ảnh kín (Photos secrètes), gửi ở bên Pháp sang có bí tịch tha không? Và có thể bị truy tố không?

— Những ảnh gọi là « kín » mà trong các báo tây vẫn quảng cáo, không rõ gì bao giờ là kín cả, vì đã có qua kiểm duyệt. Chỉ là những ảnh các mỹ nữ khỏa thân, có tính cách mỹ thuật — tuy nhiên khi chẳng đẹp gì — hơn là khiêu dâm. Những thứ đó có thể mua được.

Còn những ảnh khiêu dâm bẩn hại thì bị cấm, không ai được tăng tru hay bán. Bella Như Nhân, Thái Bình. — Thành niên chúng ta, nhất là phát đẹp, hay bị hại cái nạn nó làm dâm matsu đẹp. Hai cái nạn ấy là những mụn nốt ruồi và những mụn trứng cá mọc ở mặt. Làm cách gì cho khỏi trứng cá? Làm cách gì cho hết nốt ruồi mà không có sẹo?

— Đó kẽ thịt cũng là hai cái « nạn » như cũ nói, nhưng chỉ đối với các cô thoi, vì con trai chúng tôi không quan tâm đến những cái đó mấy. Thưa cô, nốt ruồi thì không có cách gì làm mất, nhưng nhứ trôi nó cũng không bao giờ nhiều, một nốt ruồi còn được người ta gọi là một « hạt đẹp » nữa, và nhiều người không có sẵn lòng đặt cái giả. Còn trứng cá thì ọc lúc dây thi, kíi kíi bay đổi. Giữ bộ tiền báu cho tốt. Cố thể lấy alcool iodée chấm lên đầu trứng cá sẽ khô mất đi. Muốn trừ hẳn thì chưa có cách nào.

Bella Như Nhân, Thái Bình. — Con gái 11, 15 tuổi đã nên có một người yêu chia? Người yêu hơn mình độ 5, 6 tuổi có vừa không hay hơn quá? Có nên chọn người yêu bằng tuổi hay kém mình một vài tuổi không?

— Chú « enen » đó có một vẻ đáng yêu quá. Thường thường, con gái ngoài 16 tuổi đã có thể lây chồng, nhưng giá yêu muộn hơn nữa cũng không sao. Yêu một người hơn hay kém độ 5, 6 tuổi trở lại không có gì ngại, miễn là đừng chênh lệch nhiều quá. Còn chỉ chọn người bằng hay kém mèo yêu thì chỉ chê quá.

Ngô cô yêu người hơn tuổi thì sao?

T. Liên, Dalat. — 1.) Khi biết mình có một tâm hồn yếu đuối, nên thường hay lo lắng bất cứ từ một câu chuyện nào ở đời, muốn chia sẻ phải làm thế nào. Những sách nào có ích cho sự luyện tập cho tâm hồn được rắn rỏi?

— Những sách về tâm lý học (Education de la Volonté : ý chí giáo dục của J. Payot, những sách của Nyssens : Volonté, Autosuggestion, v. v.) đều chỉ bảo nhiều phương pháp để luyện tâm hồn và ý chí. Nhưng đây chỉ là những cách thức chỉ bảo để giúp đỡ mình mà thôi, còn công việc thành hay không là ở mình.

2.) Với một người sống quá thiên về tình cảm, để né tránh khao khát về tình yêu có hại không. Muốn điều hòa tình trí, nên làm cách nào.

— Thiên về tình cảm sao lại để né tránh yêu? Ý bảo ông muốn né tránh dục. Nhưng tình dục là một sức mạnh tự nhiên của thân thể, không thể để né tránh mà không có hại. Người ta xưa nay vẫn khinh bỉ cái « khát » của ta, không biết đến vẻ đẹp và sức mạnh của nó. Tốt nhất là tìm được sự điều hòa êm thắm của tình thân và của vật chất. Không có cái nào đáng kính đáng trọng hơn cái nào.

Lê thanh Bạch, Hanoi. — 1.) Hai người yêu nhau rất tha thiết nhưng hay giận nhau luôn vì có rất thường. Như thế có hại gì cho ái tình không?

— Ông có thích dùng hạt tiêu bay đi không? Ấy món đồ ăn thêm ói toy cây nhưng có phần ngọt miêng và đậm đà hơn. Người ta bảo giận nhau nho nhỏ càng làm tăng cái thú của sự yêu nhau. Nhưng chớ giật nhau đến bô nhau thất nhé!

2.) Một người yêu nói chuyện với mình rất thực tình ghen, lúc nom thấy mình lánchez mặt. Ông người con gái ấy thế nào.

— Nom thấy lánchez mặt thì còn « nói » truyện » với nhau thế nào được? Ý bảo ông địab nói rằng người yêu mới có ngô ý với một người khác mà thôi. Như vậy lánchez mặt chắc là vì họ : càng đàng yêu lâm. Nhưng thế nào rồi ông cũng cần phải gấp chứ.

Nguyên thanh Bình, Dalat. — P hèn nhiều thanh niên ta mắc phải bệnh di tinh, sau y-học không tìm ra được thứ thuốc nào cho thật hay mà chữa để cho một số kia (ở Tourane) mắc phải bệnh ấy tự thấy chán đời đến phải tự tử rồi.

— Di tinh không ban là một bệnh nặng, vì có nhiều thứ : di tinh, mộng tinh, hoại tinh. Có thể chữa được, miễn là dùng thuốc hợp với bệnh. Trừ những nguyên cơ về bệnh khác (lặc, giang mai v. v.) không kinh, thường mắc bệnh này vì lúc nhỏ hay thèm đêm. Tập thể theo, sống điều độ, và dùng thuốc có thể khỏi.

COURS du SOIR de FRANÇAIS & MATHÉMATIQUES

(à la Société d'Enseignement Mutual, Hanoi)

par M. VŨ BÌNH LIÊN, BOÀN PHÚ TÚ, TRẦN VĂN TUYỀN

1.— Cours de FRANÇAIS 1er degré (1ère et 2e années P.S.) ... 1\$00

2.— Cours de FRANÇAIS 2e degré (B. E. et D. E. P. S. I.) ... 1\$00

3.— Cours de MATHÉMATIQUES (cours complet du cycle P.S.) 1\$00

S'adresser à la
Rue des Éventails, n. 59 — Hanoi

CÔNG DÂN GIÁO DỤC

NAM KỲ

(Tiếp theo)

CHÍNH THỀ Nam Kỳ, về đại cương, ta đã rõ là chính thể thuộc địa và có một địa vị đặc biệt trong năm xứ ở Đông Dương.

Vì vậy nên nội dung chính thể ấy cũng có khác với các xứ lân cận.

Một điều cần biết hơn hết, một nguyên tắc đặc sắc rất quan trọng, là ở thuộc địa Nam Kỳ, không có chính phủ bản xứ không có công cuộc cai trị bản xứ.

Nam Kỳ chia thành từng tỉnh, nhưng tỉnh nào cũng vậy, đều đặt dưới quyền cai trị trực tiếp của người Pháp. Người nào cũng thế, dù là công dân Pháp, hay thuộc dân Pháp, hay dân bảo hộ Pháp ở một xứ khác lại, hay dân ngoại quốc nữa, cũng đều ở dưới quyền cai trị của chính phủ Pháp, quyền tư pháp của tòa án Tây.

Về mặt hành chính, thì mỗi tỉnh đứng đầu là một viên quan cai trị, gọi là tham biện, có quyền hạn rất rộng (đây là không kè hai thành phố Saigon và Chợ-lớn, sống dưới một chế độ riêng). Viên quan cai trị ấy có trách nhiệm về việc trị an trong hạt, về việc chi thu trong tỉnh. Chính viên ấy xếp đặt ngân sách của tỉnh mình rồi đệ ra hội đồng hàng tỉnh nghị quyết, chính viên ấy có quyền tiêu tiền của quỹ hàng tỉnh chi tiêu, miễn là số tiền tiêu ra không quá 1.200.000. Ngoài ra, viên quan cai trị ấy còn có quyền duyệt ý và kiêm xát quỹ của các hội nông phô tương tế, quyền mở cuộc đấu giá cho thuê công diền, công thô trong hạt mình; và quyền — quyền này là dấu vết của chế độ bản xứ — quyền phạt những người vô cớ chậm nộp tiền thuế hay tiền phạt, từ một đến năm ngày nhà pha và từ một đến mươi lăm quan tiền Pháp.

Bên cạnh viên quan đầu tỉnh là một viện dân biểu nhỏ, gọi là hội đồng hàng tỉnh. Chức viện trưởng của hội đồng ấy dành riêng cho viên quan đầu tỉnh, còn các vị hội viên thì do dân cử ra. Nói là dân, nhưng thực ra chỉ có những vị hương lý tại chức mới có quyền đầu phiếu. Mỗi tông bầu một vị hội viên, và hội đồng ít ra phải có mươi hội viên; ngoài ra, còn có hai vị hội viên người Pháp ở trong tỉnh do chính phủ cử ra nữa. Công việc quan trọng nhất của hội đồng ấy là nghị quyết về ngân sách riêng cho tỉnh mình, về việc thừa nhận thay là từ chối những tiền cho của tư gia, và ý kiến về mọi việc có liên can đến quyền lợi của cả tỉnh.

của HOÀNG-ĐẠO

Dưới quyền viên quan đầu tỉnh, có những viên đại lý người Pháp, và các công chức người Nam: Đốc phủ xứ, Phó, Huyện, phản sự. Không phải như ngoài Bắc, ông phủ là người cai trị một phủ, ông huyện cai trị một huyện. Nhưng ông huyện, ông phủ hay đốc phủ xứ trong Nam là những viên chức của ngạch hành chính bản xứ, thường là tòng sự ở phủ Thống đốc hay ở phòng giấy các vị tham biện.. Trong số phủ, huyện ấy, có người được cử ra cai trị một quận (phủ hay huyện ngoài Bắc) và lấy tên là chủ quận. Tất cả các tỉnh trong Nam, trừ tỉnh Gò-công ra, đều chia thành từng quận như vậy, và ở trong địa hạt thuộc quyền cai trị của mình, thì ông chủ quận người Nam quyền hạn cũng tương tự như viên đại lý người Pháp. Nghĩa là phải chịu trách nhiệm về việc trật tự và tuần phòng, giúp đỡ các vị biện lý, giúp đỡ các viên chức nhà Thương cai inh, trông nom về việc thu thuế, về việc đắp đường, đào sông, thanh tra các trường công hàng tinh và hàng xã, kiềm xoá công quỹ các làng, xét xử những việc thường thắc trong quận.

Những quận ấy lại chia ra thành tổng. Mỗi tổng có một vị cai tông cầm đầu, và có những người phó tông, gọi là sung biện hay bang biện, giúp việc. Những vị cai tông, sung biện hay bang biện, đều là do chính phủ chọn trong một số người dân bầu ra, và quyền hạn trách nhiệm cũng tương tự như các vị chủ quận... Có điều khác là các vị cai tông vừa là người thay mặt chính phủ Pháp trong hạt mình, lại vừa là người đại biểu của nhân dân trong hạt đối với chính phủ.

Về phương diện tư pháp, thì công dân hay thuộc dân đều thuộc quyền xét xử của tòa án Pháp.

Trước kia, cho mãi đến năm 1881, thì không có việc phân quyền cai trị với quyền tư pháp. Các vị quan cai trị Pháp thì coi sóc về việc án tử cho người pháp, còn các quan lại Annam thì trông nom về việc tư pháp cho người Nam. Nhưng dần dần người ta nghĩ rằng các vị quan tòa nhà nghè có lẽ xét xử công bằng hơn các nhà cai trị người Pháp và người Nam. Vì vậy, năm 1881, một đạo chỉ dụ quyết định từ năm đó trở về sau, công dân và thuộc dân Pháp đều đem ra trước tòa án Pháp, có các vị quan tòa nhà nghè xét xử, duy mỗi hạng người lại theo

LY TOET — Đêm qua tôi gặp ma bác à!

XÃ XÉ — Góm bác nói làm lối dựng cả tóc gáy

một thứ luật riêng. Người Pháp thi theo luật bên Pháp đem tuyên hành ở Nam Kỳ, còn người Nam thi theo luật do các đạo chỉ dụ của ông tổng thống Pháp đặt theo tục lệ trong xứ: thí dụ như đạo chỉ dụ 3.10.1883 về luật bộ và đạo chỉ dụ 31.12.1912 về bình luật áp dụng cho thuộc dân Pháp ở Nam Kỳ.

Gần đây chính phủ Pháp lại có khuynh hướng về chính sách cộng tác với thuộc dân, muốn dùng người Nam về việc tư pháp riêng cho người Nam, như đã dùng người Nam về việc cai trị, nên có đặt ra một ngạch quan tòa hòa giải cho người Nam. Song những tòa án hòa giải ấy đặt ra từ năm 1921 vẫn chưa được nhiều cho lắm.

Dẫu sao, thuộc dân người Nam ở Nam Kỳ thuộc quyền tòa án Pháp xứ

được những vị quan tòa độc lập và thông hiểu pháp luật xét xử. Những vị quan tòa ấy ít ra là phải có bằng luật khoa cử nhân rồi đều do chỉ dụ bổ nhiệm, và tuy thuộc quyền ông tổng trưởng bộ thuộc địa, bao giờ cũng có một hội đồng ký luật gồm có năm vị quan tòa phán án Pháp và tòa thương thám ở Paris nghị phat những điều lầm lỗi. Xem như vậy, sự phân quyền ở đây kè cũng đã rõ rệt, và ích lợi của sự phân quyền hẳn không còn ai lạ nữa. Hai là nếu luật pháp áp dụng cho dân bản xứ là luật pháp riêng do những đạo chỉ dụ kè trên đặt ra, những luật tố tụng về luật hình, luật bộ, và những luật về sự tổ chức nhà tư pháp ở trong xứ là chung cho cả công dân Pháp và thuộc dân.

Hoàng Đạo

Rượu Cồn Nhán

MARTELL

à thứ rượu đã nổi tiếng
từ 200 năm nay

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN

L.Rondon & Cie Ltd 21.Bd Henri-Rivière HANOI

nhớ trận Bạch-Băng hổng hách của
đứa Trần-Hưng-Đạo. Nhưng ta không

đã tả sự thiêu án của binh lính Đức
hồi cuối trận 1914-1918 bằng những

Lại điều này...

đã lảng xa Đức. Nhưng buổi đầu Đức

xảy ra
lại
liê
tai

TIN VĂN...

VĂN cua LETA

H ỦM ! lại tin văn vǎn !
Bút máy đã mở, nhưng
vǎn bị vǎn vē mãi trong
máy ngón tay. Nó có vē bǎn khoǎn
như chủ nó.

Tin văn vǎn ?

Biết rẽ gì bây giờ ?

Làng vǎn lát lâu nay làm sao ấy !
Tuy dở hơi, vẫn còn lầm cái dở
hơi thực; nhưng nó nhảm quá
chẳng bõ công cười.

Mấy nhân vật chính thì ít lâu nay
im hơi.

Các ông Lê văn Trương, Trương
Tửu và công ty lừa vào hò hét ở
đâu chẳng biết nữa.

Một đôi cuồn văn thơ thở dài thở
ngắn, chỉ đủ làm miệng cười của
chúng ta ngáp ngủ : bởi vậy ta cũng
không có thời giờ mỉm cười.

Các báo hầu hết xô cả về việc
chiến tranh ở bên Tàu bên Tây.

Cả đến báo Đông Pháp, cũng bỏ
được những phụ trương liều thuyết
và phụ nứa.

Rút lại, trong khi thế giới lung
lung, làng vǎn ở đây có một vē
thái bình đáng lo ngại.

Tôi muốn nói một câu chuyện
này, nhưng ngập ngừng mãi.

Mà ngứa nói dã từ một tháng nay
rồi !

Nói đến một việc, đến một người
có quan hệ mật thiết với làng báo
chúng tôi. Nói đến một nhân vật
đáng sợ.. đáng kiêng dè, một vị
quyền thế cầm cân nảy mực cho
vền ngôn luận ở đây — và ở khắp
mọi nơi đây giờ...

Nói đến... (thôi ! giấu điểm làm
gi?) bà Kiêm Duyệt.

Tôi thấy lòng tôi hồi hộp, và ngồi
bút vấp trên mặt giấy khi viết (một
cách rất kinh cần và với hai chữ
hoa rất nắn nót) cái tên đẹp đẽ của
bà.

Mấy hàng này tôi cũng viết ra với
một ý tôn trọng vô cùng lễ phép.

Bà Kiêm Duyệt (thực vậy) là một

Khách hàng hỏi thợ ảnh: — Còn phải đứng lùi mấy bước nữa hờ ông?

người đàn bà nghiêm trang mà có
độ lượng. Nhan sắc của bà cao quý
và giữ được một vẻ trẻ trung khă
ái nhất đời.

Tôi nói thế để được lòng bà, có
cái chủ ý là tất cho hài của tôi
không bị xóa câu nào.

Thực ra thì bà không khă ái quá
đến thế.

Trái lại nứa.

Nói nhỏ tay với các bạn : đó là
một bà già đến điều ma mẫn, và
nhân sắc chẳng khác gì một bà mẹ
chồng ác nghiệt nhất đời. Cái mũi
lõi không thể nào lõi được hơn, cái
kinh to như đè phóng dai các điều
nói hờ của chúng ta ; còn đôi mắt
thi, trời ơi ! đôi mắt thi quăm quăm
mà sắc nhu dao cau ! nay nói dũng
hơn, sắc như cái kéo to tướng bà
cầm trong tay và chỉ định đè cắt !

Xin nhớ : tôi nói vụng dũng, đừng
ai trách với bà.

Nhung vách có tai. Chưa chắc sự
đại miêng của tôi vừa rồi bà không
biết đến.

Có lẽ bà đương rủa thầm cái anh
chàng viết báo hồn xực này cũng
nên.

Hay có lẽ bà biết mà làm ngơ đi
Vì cũng nên nhận rằng người

đàn bà ấy cũng không hay chấp
nhất lầm.

Tôi còn đoán bà làng vǎn vui tính

nữa. Nghĩa là bà có khi mỉm cười
nghe thấy người ta chế riếu mình.

Đó là câu chuyện đè chừng.

Nhưng số phận của những hàng
chữ vô tội này mong cho câu
chuyện đè chừng thành chuyện
thực.

Nói rằng bà Kiêm Duyệt bị chế
riếu mà không thèm giận, không
phải là nói ngoa.

Hay ít ra, không ngoa đối với bà
Kiêm Duyệt bên Pháp.

Nhân dịp bà Kiêm Duyệt tái sinh,
báo *Canard enchaîné* chào bà bằng
một bài trào phúng ngộ nghĩnh.
Trong khi, cùng số báo, những bài
khác bị bỏ, bị cắt, bài chế riếu này
không bị mất một giòng.

Mà trong bài ấy, bà Kiêm Duyệt
có được người ta kính như ở đây
đâu ?

Bà cứ đè yên cho báo *Canard*
đem làm đầu đè pha trò. Và vē
chân dung bà, bằng những nét
cứng khă ngao mạn.

Bây này :

Leta

Việc tuần lê

(Tiếp theo trang 5)

Vụ chính phủ Nam kỳ kiện các ông
Mai, Tao, Thieu, đã ra trước tòa án cai
trị. Chính phủ miền Nam xin hủy chức hội
viễn Hội đồng quan hạt của ba ông đi,
cho rằng cuộc bầu cử các ông không hợp
lệ. Tòa án cai trị đã bác đơn của chính
phủ Nam kỳ.

Việc gọi điện thoại ở Hanoi di các
tỉnh bị cấm từ ngày xảy ra chiến tranh
ở Anh, nhưng nay vì tình hình trong
nước đã yên nên lại được lưu thông như
thường.

Ông Sâm, hội trưởng hội liên hữu
hảo glori, vừa bị bắt. Các nhà đương
chức cho rằng hội Liên hữu hảo glori khuyễn
về chính trị và liên lạc với đảng Đệ-tứ-
quốc-lê. Những ông Tân, Hoài và Tao cũng
bị bắt với ông Sâm.

Những người nộp thuế của tỉnh N
hang 5 đã trả lén mà nợ ở thành phố Hanoi
nếu đến ngày 31 October 1939 chưa đến
Tòa Đốc-Lý nộp thuế Trục-Thu thì bắt đầu
từ 1er November sẽ phải phạt thêm 30.
hạng thuế mà mình phải nộp.

BÁO, SÁCH MỚI

*Écho de l'Industrie et du Commerce
Indochinois* số 1 xuất bản mỗi tháng 1
kỷ vào ngày 15, giá mỗi số 0.15.

Tòa báo : 20, Boulevard Grand Boud-
da Hanoi.

Dã tràng của Thiết Can, do nhà in Đức
lou Phuong Saigon xuất bản. Sách dày
trên 300 trang, giá 0p.70.

Xin giới thiệu báo, sách trên cùng bạn
đọc *Ngày Nay*.

Cải chính

Trong mục « Người lịch sử » số
trước, tên ký « Địa lương » (xếp lầm)
xin đổi là « Địa lương » cho đúng.

NAM-TÂN THƯ - QUÁN ĂN - CỤC

100, PHỐ BONNAL - HAIPHONG

ĐẠI-LÝ: Báo, Chi, Sách V.v.

BÁN BÚ: Đồ dùng trong lớp học

và văn phòng.

NHÀN IN: Giấy má sô sách.

Muốn ăn các món cơm tây
cho đúng vị, phải đến

Café Restaurant

JOSEPH

PHỐ BICHOT, HANOI

MỘT HÀNG CƠM ĐÃ NỔI TIẾNG

MỘT CUỐN SÁCH HAY

TIẾNG NGÀY XANH

của NGUYỄN TIỀN LÂNG

võ chán Hán-Ann-Viện nước Pháp
tâm & tiêu thuyết giá trị, tả phong cảnh,
nhân vật Đế chế; kỵ binh người xứ Bắc;
cửu hồn thi nhân và lòng yêu của các cố
vết nồng nàn, trong cảnh sắc mờ màng
mời rưng rưng. Văn đẹp, ý du dương,
tông mạn, rất gần thi vị, cảm tình.

Hương Sơn Đường
92 phố Hàng Bông, Hanoi, xuất bản
Giá 0p.35 một cuốn dày 132 trang,
in đẹp. Ở xa thêm. 0p.06 trước phi.
Giá tiền bằng tem poste.

Mời các ngài tới ném
các món ăn Tú-Xuyên

tại

Cao lầu Tú - Xuyên

82, HÀNG TRỐNG, HANOI — GIẤY NÓI SỐ 394.

Sẽ được vira ý vi MÓN ĂN NGON
Cách tiếp lịch sự — Nhận đặt tiệc

CHỈ GIỮM

Ai mắc bệnh lao

Bệnh bo lao, ho ra máu, ho khắc
khắc, ho có đàm trắng, xanh vàng,
bội thai, bệnh nhon có khi bị hành
nóng lạnh, mà đã điều trị thuốc Tây,
Nam không dứt, nên uống thuốc già
truyền của cụ Trịnh hải Long (nội
tử ông đốc bạc bảo). Thuốc đã cura
đang muôn ngàn người. Có 2 thứ
(thứ 5p. và thứ 3p.50. Ở xa mua
thuốc gửi mandat cho ông :

TRỊNH-VĂN-HÀO, Directeur Ecole
Villa n. 110 rue Vassilges
Tân Định, Saigon

CUỘI — ĐẢNG NHÀ GIAI...

— Nhà gái nhờ tôi sang khám ngài về... sức khỏe. Một con cá chép, một con gà, hai chai bia và một cân hạt tiêu, ngoài soi hết mà không... việc gì, thì cuộc nhân duyên của ngài thành.

— Mẹ sang nhà gai dẫu* tiền cưới lây biên lai me nhẹ !

— Mừng tuổi
bà mẹ vợ, chủ
rề lề nứa chừng,
bằng nứa người
thôi : bà mẹ vợ
chưa cho gi,
mới hứa !

— Có ai học đến chữ ngờ ! Quanh năm đi bít-tết phin. Khen
mái có tiền thư. « Một » và điện ! Bây giờ mới biết, ghê kinh
niên, từ bán chân đến ngực !

— Đào mài, đào mài để bới cỏ ! Tất cả cỏ, có mỗi cái thai
đã được vài tháng .. nhận vậy, « một cỏ, một con, ai từ »

của TÔ-TÙ

Tôi dạy dỗ

(Tiếp theo trang 7)

Lúc tan học, ngay trước cửa nhà trường nó gặp bà Gertrude, người đàn bà ở đối diện, nhà chúng tôi. Bà ấy bảo nó : — Lạy trời đất ! Pip-pipo ơi ! Hôm thứ tư chỉ không đến chơi được, bu em có phần nản gi không ?

Thằng con tôi nói ngay :

— Chẳng phần nản gì cả, mà bu tôi lại lấy làm thích nữa cơ ! Bu tôi còn bảo : — thực là may phúc minh được yên thân vì không phải tiếp cái ô lô hàng to tướng là con mẹ Gertrude kia, con mẹ ấy không ai khiêm mà bà đâu cũng trồ mũi vào !

Tức thì bà Gertrude — bà này mẩn bệnh dở hơi — liền quay ngay cán bộ lại mà đập lên thẳng bè như đập một cái trống vứt đi.

Thôi, kè thế cõng đủ : không cần phải « nắm dài » câu chuyện thêm nữa, như lời nàng Messaline đã nói xưa (1).

Duy chỉ có một người chịu nghe nói thực ngay vào mặt. Đó là bác kéo chuông ở nhà thờ đức bà Maria, gần nhà chúng tôi.

Thằng bé báu bắc ta rằng :

— Khốn khô ! khi người ta có một quả cà chua như thế ở chỗ cái mũi thì người ta chỉ còn cách là khua mắt đi là hơn !

Bác ta trả lời :

— Cám ơn em ! nhà em mọi người mạnh khỏe chứ ?

Về sau mới vỡ ra rằng bác này điếc !

Rút lại, thằng bé lügen được :

Tát : 5 cái.

Quả thui : 12 cái.

Thất vọng : 1.

Và một cái đá vào đầu các ngài cũng biết. Luigi Lucatelli.

LÊTÀ dịch

1.) Nguyễn văn : không cần phải « duỗi dài » hơn nữa — Duỗi dài còn có nghĩa là kéo dài câu chuyện. Tiếng này buôn cười vì nhắc đến Messaline, người đàn bà dâm dục có tiếng đời cũng như Vũ Hậu.

CẨU Ô

Tìm việc làm

— Trẻ tuổi nhanh nhẹn học lực đều dùng biết đánh máy đã làm qua các nhà buôn. Muốn tìm một việc làm ở các nhà buôn, lương cần đủ dùng.

Hỏi M. Khánh Tòa báo.

— Có bằng Diplome muốn tìm một chỗ dạy học ở tư gia Hanoi.

Hỏi M. Tiếp N. 1, voie 34 rue Jambert — Hanoi

Quý bà, quý cô lịch sự chỉ nên dùng hoa, hạt, vòng, nhẫn ngọc thạch

Xin mời đến hiệu :

MAI - THI - TRƯỜNG
BRODERIES — DENTELLES

21, Av. de la Cathédrale
HANOI

Blouson-Pull'over-Chandail...

Hàng dệt Phúc-Lai đã có catalogue 1939-1940 các hàng mùa lạnh. Áo len, áo sơ, dù các kiểu, các lối, các màu. Các nhà buôn nên viết thư ngay về lấy mẫu.

PHUC - LAI
87-89, ROUTE DE HUẾ
HANOI

Về mùa hè
lại trong lúc vải đất, công cao này

dùng CHEMISSETTE

tức là ta đã chọn thứ y phục hợp thời nhất, lịch sự và tốn ít tiền.

Manufacture CU GIOANH
70 Rue des Eventails, Hanoi — Tél. 525

La plus importante fabrique de chemisettes au Tonkin

Docteur

Cao Xuân Cầm
de la Faculté de Paris

CHUYÊN TRI :
BỆNH HOA LIÊU và NỘI THƯƠNG
Khám bệnh tại :

153, Henri d'Orléans — Hanoi
(Phố cửa Đông, cạnh hội Hợp-Thiên)

Sách « Nói chuyện nuôi con » của
bác sĩ làm cố vấn tại hiệu Nam-Ký
phố Bờ-hồ, 17 Francis Garnier,
Hanoi. Giá 0p.35 một quyển

**ENSEIGNEMENT PAR
CORRESPONDANCE**

Français-Mathématiques-Sciences

Mensualités

Préparation au C.E.P.C.I. 2p.00
Cours de 1ère & de 2ème années P.S. 3p.00
Préparation au B.E. & D.E.P.S.I. 4p.00
Cours de Français pour les adultes 2p.50
Pour tous renseignements, écrire à

L'Ecole TRITON
8, 8bis et 10 Résident Miribel
HANOI

Joindre une enveloppe timbrée pour la
réponse.

Thuốc đánh răng sát trùng

ECLAT D'ARGENT

Hương thơm. Nhiều bot

Chế tại PHARMACIE DU BON SECOURS

Mme NGUYỄN ĐÌNH HOÀNG

52, Bd. ĐÔNG - KHÁNH, HANOI — Tél. 454

Cần có nhà đại lý độc quyền ở ba nơi :

NAM - KÝ, AI - LAO, CAO - MÊN

Xin viết thư về thương lượng

Các binh lính Đông-dương nên chú ý đến quyền sách

LE FRANÇAIS PAR SOI-MÊME
par NGUYỄN - HOÀI - ĐÌNH, Đọc-học Hải - dương

In lần thứ bảy, phát hành hai van ruồi quyền

Quyền sách này soạn riêng cho người biết đọc Quốc-ngữ tự học tiếng Pháp

một mình không phải thầy, dẽ học, chóng nhớ, nói tiếng Pháp rất đúng.

Bà giúp cho anh em nhà binh, lao động, học sinh và người nhiều tuổi tự

học tiếng Pháp một mình. Sách này có 80 bài dịch tiếng Pháp ra Quốc-ngữ

Pháp-ingo, giao thiệp cùng người Pháp dễ dàng, không như thứ sách bắt

Bán khắp các hiệu sách — Giá 0p.80 — Ở xa thêm 0p.20 tiền trước

ÉDITION NAM-KÝ, 17, Bd Francis Garnier, Hanoi — Tél. 882

Bà có : ẤU CHÂU ĐẠI CHIẾN, giá 0p.04

hay triết
bằng thuốc
chuyên

Bảo phế lùn được

Trị các bệnh ho mới phát, ho khum
cô đậm, tắc tiếng. Ho già, có thai ba,
đè rì ho sặc hắc. Ho lâu năm, đậm
lẹt cay xanh, đen, có huyết. Ho le.
Hai chà vai đau, đầu rát xâm, mệt
ngủ, ớn lạnh, rát xa trong phổi. Hiện
nghiêm trọng 24 giờ. Giá mỗi hộp 1p.00

Phụ nữ bách yến

Trị kinh nguyệt không đều, hay
trồi sụt. Huyết kinh bầm đetty, huyết
tinh khí nhiễm khí. Từ cung sang,
cô mủ, đau trắng da dứt, huyết trắng
ra nhiều. Người mất máu, mất menses,
đau thất thường. Uống trong 1 hộp Bạch
yến-hoàn tài kinh sẽ có lại đúng
ngày, hết Bạch-đài. Mau có thai.

Giá mỗi hộp 1p.00.

Gói Contre Remboursement :
VĂN-HÓA 8, Cantonais, Hano
VỐ-BÌNH-DÂN

323, Rue des Marins — Cholon
ĐÀI-LÝ : Mai-Linh 68-62 Cầu-Đất Haiphong
Nguyễn-văn-Đức, 11 Rue des Caisse

PHỤC HƯNG

Kính
Đứa-tuyết
lá cái đặc điểm
của thuốc

Nhiều ban phản nản thuốc Di-
tinh chỉ trị tạm thời. Còn nồng
thì hắt hích, mà nghĩ thuốc, bệnh
trở lại như xưa.

CỐ TINH THỎ hoàn của PHỤC
HƯNG Y QUÁN bảo chế không có như
vậy. Sẽ đã được tin dụng nhè, là
nhờ & chỗ : BÌNH KHÔNG BAO GIỜ
TRỎ LẠI.

Bình mang-tinh, di-tinh, nhẹ trọng
1, 2 năm dùng 2 hộp là khỏi mạnh.
Bình hoạt-tinh, nặng 5, 7 năm dùng
như lâm 5 hộp, là không còn bao
giờ tái trắc lại nữa.

Cái đặc điểm của CỐ TINH, ICÉ
THỎ là & chỗ ấy.

Giá mỗi hộp 1p.00.

CỐ-TINH
CỐ-CỐ-TINH
trị thương-tim
và tuỷ-huot-tinh

(Gói Contre Remboursement)
Tông phét hành phía Bắc :

VĂN-HÓA 8 Cantonais, Hano

Tông phét hành phía Nam :
VỐ-BÌNH-DÂN 323 Marins — Cholon
ĐÀI-LÝ : Mai-Linh 68-62 Cầu-Đất Haiphong.
Nguyễn-văn-Đức, 11, Rue des Caisse — Hano

Biểu nô
Thưa quý ông,
Thưa quý bà

Khi sinh nở, lắc thè theo?
Hoa-Kỳ Rượu-Chồi soa vào khỏi
ngay!

Té chán, chảy máu, dài tay?
Cầm hàn, cầm thử soa ngay khỏi liền!

Hộp lớn 135 grs.: 0p.60
Hộp nhỏ 75 grs.: 0p.35

Hồi & các nhà Đại-lý:

PHÒNG TÍCH « CON CHIM »
Khắp Đông-dương có treo cái biển tròn

Ai quan tâm về bệnh đau thận nên biết

Kỷ niệm mùa thu năm 1936

Mùa thu tháng 9 năm 1936, thuộc KINH TIẾN TỰ TIẾN tức KHANG HY TRÁNG DUONG KIỀN THẬN HOÀN ra đời, có những cuộc biểu échantillon 5 vạn bộ. Cuộc bán giá đặc biệt một nửa tiền, cuộc tổ chức phát quang cáo bằng phi cơ, cuộc phái một đoàn phu nữ đi phát cáo bách, cuộc số số công khai có bảng ngần giải thưởng. Thực là rầm rộ về cách quảng cáo và quả thực ai dùng cũng khen là một thứ thuốc vừa bồ thận, vừa chữa các bệnh ở thận rất hay, đúng với cái tính cách riêng của nó là thuốc tốn vua Bồi rây nên hàng năm cứ đến mùa thu là lại có cuộc kỷ niệm thứ thuốc đó ra đời. Cuộc kỷ niệm thứ thuốc này tức là lại làm lại những cuộc quảng cáo mà năm đầu đã làm và cũng bán trú đặc biệt nữa. Vậy từ nay ai mua thuốc Kinh Tiến Tự Tiết lại được mua theo giá đặc biệt. Ở Hanoi bộp 2,00 lấy 1,70, bộp 1,00 lấy 0,70 ; ở các đại lý bộp 2,00 lấy 1,20, bộp 1,00 lấy 0,70. Lạn chí từ nay đến 30 October, xin các ngài lưu ý kêu quá ngày thì không mua được giá đặc biệt ấy nữa.

AI chưa hiểu rõ lịch sử và công dụng thuốc này, xin hỏi lấy phiếu một tập 4 trong chuyên nói riêng về thuốc ấy.

Ở ta mua bằng cách lô hoa giao ngắn, và phải chịu lấy tiền trước. Thư từ xin dě:

THUỘNG - DỨC 15, MISSION - HANOI

Các linh đều có đại lý thuốc Thuộng-Dức

Sữa NESTLÉ Hiệu Con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BẢO THẦU CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

Hồi xin không mất tiền quyền
sách dạy cách nuôi trẻ của
bác sĩ Vidal soạn ở hãng
NESTLÉ, phố Paul Bert, số 55
— HAIPHONG —

VIÊN ĐÔNG LẬP BỘN

Hội Đông-Pháp và danh hiệu vốn 4.000.000 franc là một phần tư đã góp và Công ty hành động theo chỉ dụ ngày 12 tháng 10 năm 1916. Bằng ba Hanoi số A/2

Món tiền lưu trữ: 1.154.678p.41

Tính đến ngày 31 December 1938 để hoàn vốn lại cho người đã góp

HỘI ĐÔNG PHÁP SÁNG LẬP NÊN RỜI HỘI LẬP BỘN
TO NHẤT HOÀN CẦU: HỘI SÉQUANAISE LẬP BỘN

Tổng Cục GIÚP NHỮNG NGƯỜI ĐỀ DÀNH TIỀN

BÁT BỘNG SẢN CỦA BẢN-HỘI Ở HANOI

30-32 Phố Paul-Bert—Giá số 892

Quản lý 6 BẢN-HỘI

68, đường Kinh-Lập — Giá số 100

Số tiền mà bản-hội trả cho những người trúng số hay
bán lại phiếu (tính đến cuối tháng AOUT 1939) là: 1.141.981,04

Những số trúng ngày
Xô hồi chín giờ sáng tại sở Quản lý số 68, đường Kinh-Lập (Bd Charrer) Saigon

Do M. René Favre, Hỗn biедermann, da son, chủ toà Mme Kellermann, 113,
phố Champagne, Saigon, M.M. Lưu Vinh, hàng trưởng & Saigon và Lê Văn Dau, hội
viên Quản bat ở Gocong dù toa.

CÁCH XO SỐ — Theo thể lệ của hội thi những phiếu đã đóng tiền được dự thi sẽ
số hàng tháng. Trong 3000 số thi được một số chung về hàng phiếu "A" và "A.T.",
khi chúng thi được hoàn ngay số; và cuộc số số miễn trừ cho hàng phiếu "A.T." cũng sẽ
theo cách thức đó. Mỗi bảng bánh xe kiểu "FICHET" — bánh xe đầu có từ 0 đến 2
với những bảng xe sau có từ 0 đến 9. Vì mỗi lần quay, con số ở các bánh xe chỉ
thể thay đổi từ 0 đến 9.

Lần mở đầu từ quang 0 đến 2999 số quay ở bánh xe ra là số trúng.

Lần mở thứ hai từ quang 3000 đến 5999 dem cộng 3000 với số quay ở bánh xe

để tìm số trúng.

Lần mở thứ ba từ quang 6000 đến 8999 dem cộng 6000 với số quay ở bánh xe

để tìm số trúng.

Lần mở thứ năm từ quang 12000 đến 14999 dem cộng 12000 với số quay ở bánh xe

để tìm số trúng.

Rồi cứ theo cách thức trên mà mở.

Về cuộc số số gần bổi thi trong 30.000 phiếu đã đóng tiền tháng mới mà mọi
trúng. Cách thức mở cũng như các cuộc số số khác duy nhất dùng thêm một bánh xe
kiểu "FICHET" có từ số 0 đến số 9.

Lần mở đầu từ quang 0 đến 2999 số quay ở bánh xe ra là số trúng.

Lần mở thứ hai từ quang 30.000 đến 59.999 dem cộng 30.000 với số quay ở bánh xe

để tìm số trúng khi những phiếu phát hành không qua số 30.000.

Những phiếu rồng : bắn bao đã quay ở bánh xe ra	DANH SÁCH CÁC NGƯỜI TRÚNG SỐ	SỐ TIỀN HOÀN LẠI
--	------------------------------	------------------

TARIF "A"

Những số đã quay ở bánh xe ra: 0923 0-21-
0021 01-6 2765 1861-085-0116-1915-2017-1433-
2086 1124-265-2-51-13-10-72-0914-1914-2025-
1081 0081-2670-0184-2871-2515-2814 1914.

M. Hồ Hoàng Thị Lực, 16 II, phò Cadetelle Hanoi. pi 100p 500

Ch. Gauthier, nǚ ài thien hoc ở Quinhon, phiếu 500p 500.

Ch. Lê Quang Xu, ở Tranh, phò 1000p 1.000.

ANCIEN TARIF

Lần mở thứ nhất: Hoàn vốn bối phần

Những số đã quay ở bánh xe ra: 1358-3332.

M. Nguyễn Dung Nhieu, 20 phò Chasséroux Iochat,

Saigon, phiếu 500p

Phiếu đã xá bối ở Saigon

Phiếu đã bán lui ở Hanoi

Lần mở thứ hai: Hoàn nguyễn vốn

Những số đã quay ở bánh xe ra: 1932-0749-
2725-1156-0884-0777-1215-268-0496-2815-0875-

0875-1007-1855-1775-1373-1737-1367-0617.

M. Chuong peng Fong, 24, phò Saigon, Haiphong, phò 500p

Phiếu đã bán lại ở Hanoi.

Lần mở thứ ba: Khởi phái đóng tiền tháng

Những số đã quay ở bánh xe ra: 1318-0759-
1366 0914-0815-1294-0662-0535-0953-1078-1664-
0945-1066-0528-0631-1594-2313-1975-1821.

Người có tên sau này trúng số miễn trừ

trị giá kẽ ở cột thứ nhất có thể bán lại ngay

theo giá tiền kẽ ở cột thứ hai

M. Trinh van Thong ở Tuôl Phu, huyện Vtrib-Lôc,

Thanhhoa, phiếu 200p. 200p.

M. Maurice Dignac, chủ sú số Vân Ty ở Cao Lô,

phò 600p 600.

Khi trúng số thì chủ vé có việc giao lại cái vé tiết-kiệm và lãnh tiền ngay

đú số bạc nguyên hiện.

Ký xo số sea định vào ngày 30 OCTOBRE 1939, hồi 9 giờ sáng, tại số

Tổng Cục (Bát Đông-Sản của Bán-hội) 30-32, Phố Tràng Tiền, HANOI

CÁC NGÀI CÓ MUỐN một số vốn lớn mà mỗi tháng chỉ phải đã dành một số tiền nh

Ngày cũng mong được dịp may trúng số và lãnh ngay một số tiền to tát

Các ngày đến mua ngay thứ "TITRE A" của bồn-hội từ lúc mua mua v

về TIẾT-KIỆM MỚI" được lãnh 50p về tiền kẽ

Người chủ vé gởi vốn bằng cách nộp tiền từng kỳ trong một thời hạn có thể

đến đến 25 năm tùy theo ý muốn mà có thể lãnh ngay số vốn ra, nếu vé minh

tráng ở trong các kỳ vé số hàng tháng, hay cũng làm đến hết hạn vé

Ngoài số tiền vốn đã cam đoan, chủ vé còn được hưởng thêm

tiền lời càng ngày càng tăng lên

Rentrée des classes

Vous trouverez à l'I.D.E.O. tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût du travail.

Articles « RECLAME » vous permettant de faire des économies :

Cahier de Brouillon « RECLAME »	100 pages	0\$12
Boîte de 100 copies doubles, beau papier		1.70
Ramotte de 100 — quadrillé multiple		1.20
Plumier laqué, couvercle chromos		1.20
Compas sur panoplies : 15 & 4 pièces		0\$88 & 0.48
Compas plats nickelé reversible double usage		1.18
— — — en pochette		3\$25 — 2.20 & 1.65
Nécessaire scolaire 4 pièces, pochette cuir		0.52

Catalogue des articles scolaires sur demande

L' I. D. E. O.

LIBRAIRIE - PAPETERIE

HANOI - HAIPHONG

POUDRE TOKALON « Pétalia »

SURPRENANTE DÉCOUVERTE D'UN CHIMISTE PARISIEN SPÉCIALISTE DE BEAUTÉ

Une poudre de riz si fine et si légère qu'elle flotte dans l'air. Telle est la surprenante création d'un Chimiste Parisien.

C'est pourquoi la Poudre Tokalon s'étend si régulièrement et si uniformément, recouvrant la peau d'un fin voile de beauté, presque invisible. Il en résulte une beauté paraissant parfaitement naturelle. Très différente, en son effet, des poudres lourdes et démodées qui ne donnent qu'une apparence « maquillée », la Poudre Tokalon contient notamment de la Mousse de Crème qui la fait adhérer à la peau pendant 8 heures. Même dans un restaurant surchauffé, jamais votre visage nécessitera de « retouche » si vous employez la Poudre Tokalon. A la fin d'une longue soirée de danse, votre teint sera toujours frais et exempt de luisant.

Agents : F. Maron A. Rochat & Cie
45 Bd Gambetta — HANOI

Sâm Nhung Bách Bò Hồng Khê

Lý tính chất & cơ qua sinh dục của các loài vật rất mạnh mẽ luyến với Sâm Cao-ly, Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bồ quý giá, nên dùng nó dần ngay đến thận và bò máy sinh dục của người ta làm cho trẻ lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra nhiều tinh bayet, ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bồn trí nhớ lâu, đại tiện nhuận, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy tráng dương cổ khí, tinh đặc, trong khi phòng sự không thấy nhợt mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lanh tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Đàn bà dùng được bayet tốt, kinh đều ; bò nào có bệnh kinh nguyệt bất điều sinh ra các chứng đau bụng, đau lưng, bốc hỏa, ra khí hư (bạch đai hạ) cũng khỏi. Bò nào nuôi con thì tốt sữa, có chửa thì khỏe thai. Các cụ già đau lưng đau mình mỏi mệt, kém ăn kém ngủ hoặc có bệnh ho, bệnh thở dùng cũng khỏi cả. Trẻ con dùng thuốc này sạch cam sái, bồ tát, tiêu thực. Nói tóm lại tất cả nam phu lão áu, nếu ai cần phải bồi bổ sức khỏe thì không còn có thứ thuốc bồ gì hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bò Hồng Khê này. Thuốc thêm ngoài đồ ăn ; các ông dùng thứ bao sáp vàng, các bà dùng thứ bao sáp trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn mén viên nhai chòn với chén nước chè. Mỗi hộp giá 1p.00.

Thuốc Hồng-Khê số 47

Thuốc « Tráng Dương Kiếm Tinh đại bồ thận Hồng-Khê » số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngũ-phoenix, Hỗn-cần-thận, Yến-quảng, Sâm Nhung với các vị thuốc vừa bò vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu, « bất lực », liệt-dương » được minh nguyên, dễ thụ thai. Làm cho người vô tình lãnh đậm trả nên người da tinh vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 hay là 12 tiếng đồng hồ, có hiệu quả hàn khán. Muốn chứng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần khác và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không mệt chút nhợt mệt. Thuốc này chuyên trị bò thận, kiêm tinh, sinh khí, chữa bệnh liệt dương, bệnh tinh mao xuất. Mỗi chai lớn giá 1p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0p.25.

Thuốc « Cai Hồng Khê »

Khi mua lăn chất thuốc phiện (nhà Doan đã phân chất), nên ai cai cũng có thể bóc bẩn được mỗi ngày hút một đồng bạc thuốc phiện chỉ công hết hai bao thuốc cai là đủ không phải hút nữa vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 một hộp, thuốc nước 1p.00 một chai. Thuốc nhỏ chỉ hết 1p.00, nghiên nang hết 5p.00, 3p.00 là bò bẩn được, nếu sai nhỡ, xin trả lại tiền gấp đôi.

Thuốc phong tinh Hồng Khê

Giai thèp mà được ngang trời ! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lảng lơi ! Hai câu Sâm truyền này, ngày nay quả thấy ứng nghiệm, vì bò nói đến Hồng-Khê thì ai cũng nghĩ đến thuốc lăn và thuốc giang-mai ; ai bị lậu không có mồi hay kinh niệu cũng thuốc lăn Hồng-Khê số 39, mỗi hộp 0p.60 cũng rất tốt, ai bị bệnh giang-mai không có vòi thời kỳ thứ nhất, mới hay đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mai số 14 cũng khỏi rút nọc mồi, cách âm đêm không hại sinh dục (mỗi hộp giá 0p.60) nên khắp nơi đều dân cũng biết tiếng.

Nhà thuốc HỒNG - KHÊ

Xem trước cho đơn, bốc thuốc chẩn, và có hơn 100 món thuốc hoàn, tán, cao, gia truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp, đóng chai theo phương pháp Anh-Mỹ bao khắp cả nước Nam, bán sang cả Tây, Tàu, Ai-lao, Cao-mèn, chứa đủ các bệnh nguy hiểm người lớn, trẻ con. Bánh náo thuốc ấy có đơn chỉ rõ cách dùng và nói rõ bệnh căn, bồi rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà Hồng-Khê do Hội-chợ Hải-phòng năm 1937 được quan Toàn-quyền và quan Thống-tor ban khích, các báo Tây, Nam Lào lời khuyễn khích, được thưởng « Bội tinh vàng » và được « Bằng cấp tài năng » tại Hội-chợ Huế. Kỷ dấu sáo công nghệ, mỹ thuật tại Hội-chợ Huế 1938 được quan Toàn-quyền ban khích và được thưởng « Bội tinh vàng ». Có biển 2 cuốn sách thuốc : Gia-dinh Y-dược » và « Hoa-Nguyệt Cẩm-Nang ». Kắp các nơi đều có Đại-ly, mua thuốc Hồng-Khê xin nhận ký giá hiệu Phật 12 tay.

88. Phố Chợ Hôm (Route de Hué) — Hanoi